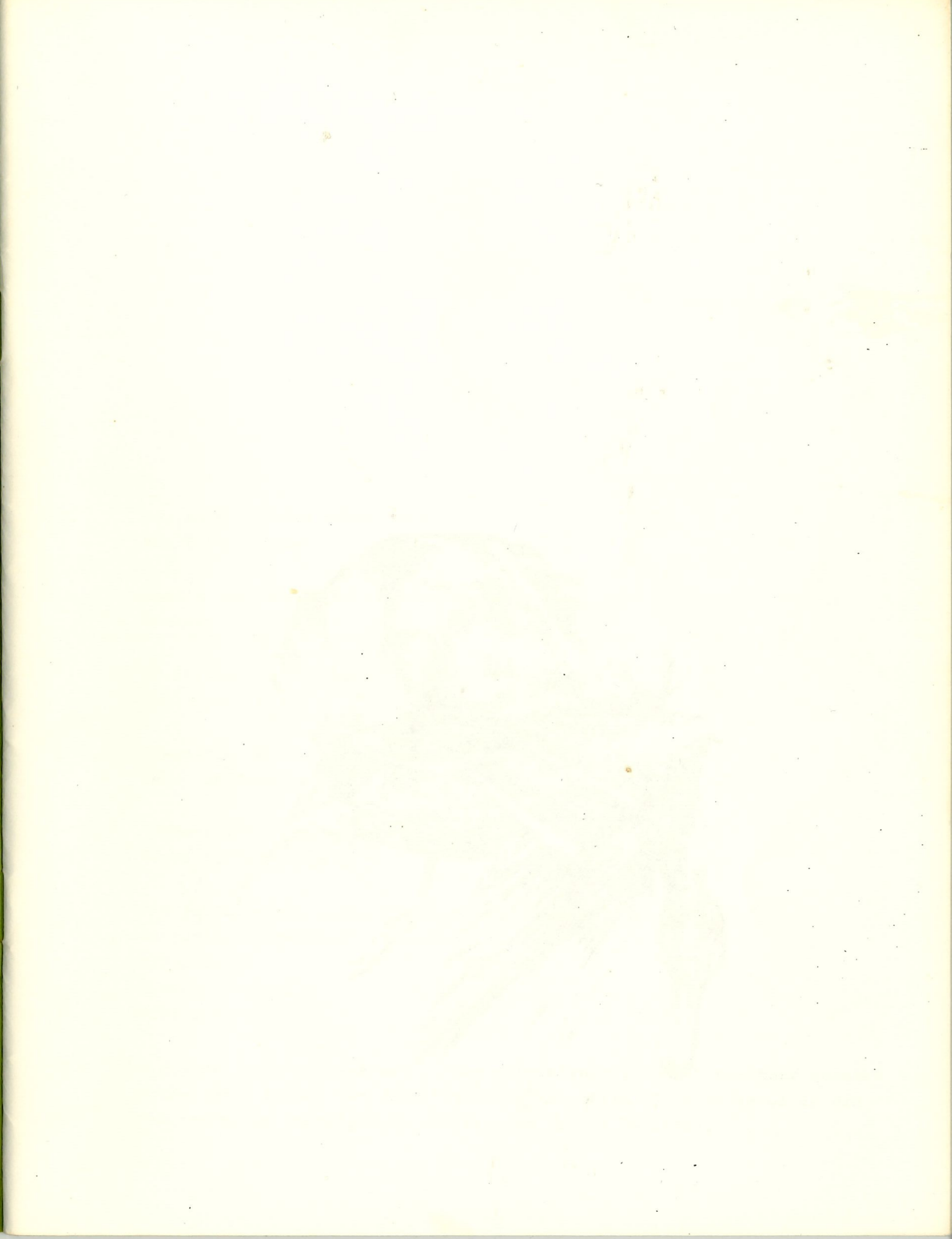
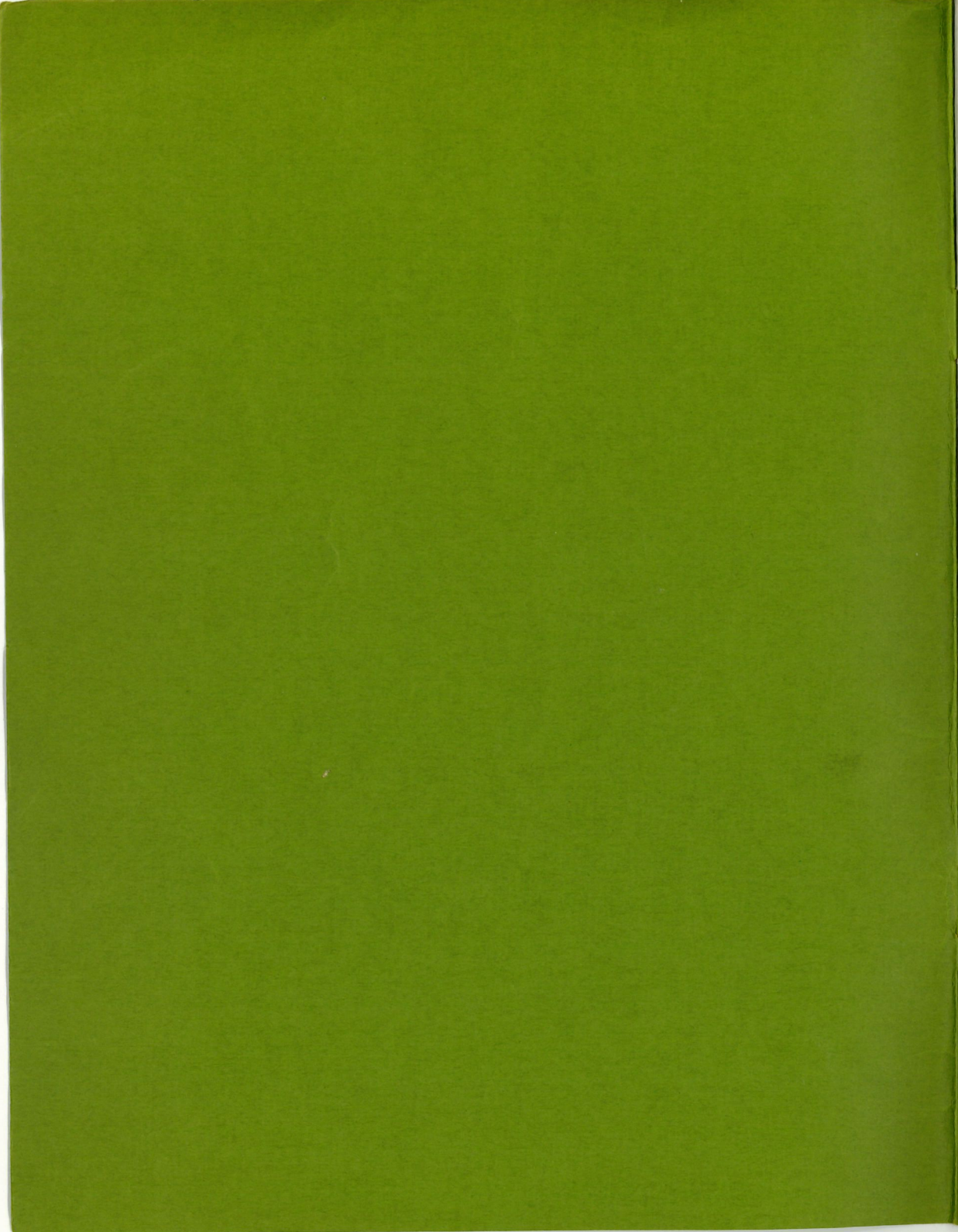
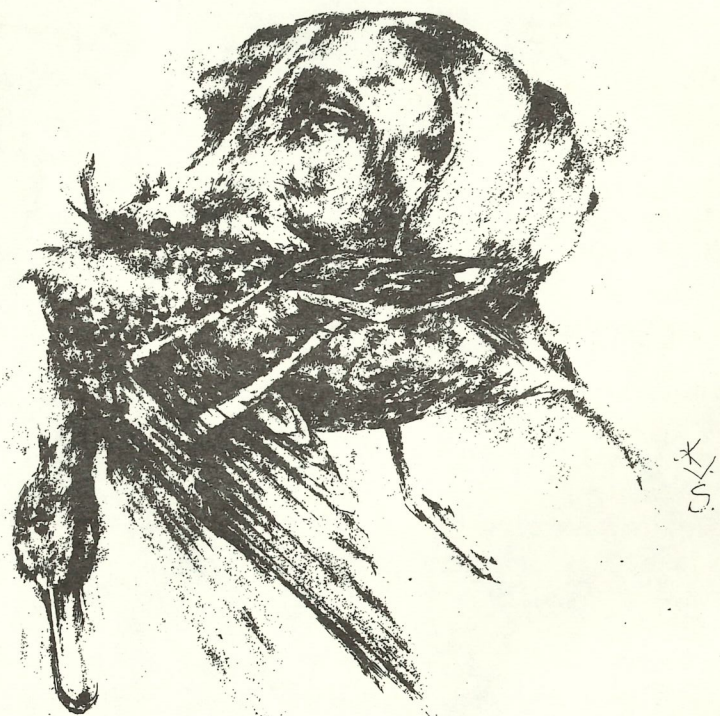

29 mei 1984

Omslag en enkele tekeningen:

Max Rubay Bouman.

Foto's en tekeningen drukklaar gemaakt:

Drukkerij Bouwlust

De vormgeving en druk:

Paul Sandifort.

Tekeningen en technische adviezen:

Cees van Scherpenzeel.

Typewerk:

Truce Bollen-Quijs.

Dit jubileumboek wordt U aangeboden door

de jubileumcommissie bestaande uit:

R.Bollen.

M.Rubay Bouman.

P.Sandifort.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt
worden door middel van druk, fotocopie, microfilm, of op welke wijze dan
ook, zonder de voorafgaande toestemming van de redactie.

28 mei 1976
nr. 58

Wij **J**uliana, bij de gratie Gods,
Koningin der Nederlanden,
Prinses van Oranje-Nassau, enz, enz, enz.

Beschikkende op de verzoekschriften ter bekoming van erkenning van de daarin genoemde, voor minder dan dertig jaren aangezane, verenigingen door goedkeuring van hare daarbij overgelegde statuten;

Gelet op de voorschriften der wet van 22 april 1855 (Staatsblad no. 32) in het algemeen en op art. 6, tweede lid, dier wet in het bijzonder;

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Justitie van 20 mei 1976 Hoofdafdeling Privaatrecht, Onderafdeling Rechtspersonen, nr. ver. 80.878;

HEBBEN GOEDGEVONDEN EN VERSTAAN:

de overgelegde statuten der navolgende verenigingen goed te keuren en deze verenigingen mitsdien te erkennen, te weten:

1e. enz.

10e. Jachthondenschool St. Hubertus, gevestigd te 's-Gravenhage;

11e. enz.

Onze Minister van Justitie is belast met de uitvoering van dit besluit.

Soestdijk, 28 mei 1976

(get.) JULIANA

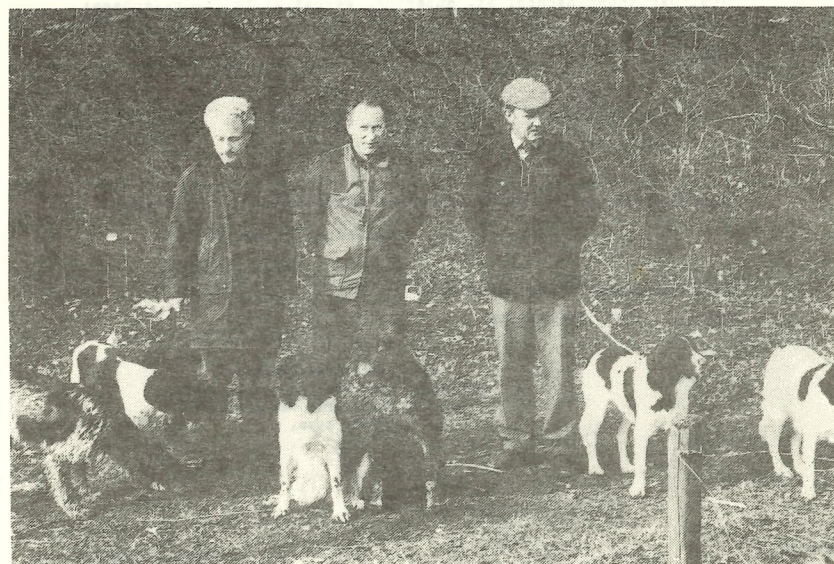
De Staatssecretaris van Justitie,

(get.) H.J. Zeevalking

Voor uittreksel conform,
Het Hoofd van Post- en Archiefsaken
van het Ministerie van Justitie,
voor deze,

Het huidige bestuur, v.l.n.r. J. Vredenberg v.d. Horst, (secretaris), A.v. Dam, (lid), D. Groot, (lid), R. Bollen, (penningmeester), H. J. v. Meijgaarden, (voorzitter).

Onze trainersstaf met hun honden, v.l.n.r. de heren H. v. Weeren, J. Groen en M. Bakker.

INHOUD

Van de voorzitter	H. J. v. Meijgaarden	8
Tien geboden	Ricochet I	11
De hutjacht	Chr. H. Jung	12
't Jagerslied	H. v. d. Kloot	15
Duinjacht	D. Groot	16
Werken met Retrievers	T. Antonisse	18
De illusie van een goede jacht- en tentoonstellingshond	E. A. Bloemendal	24
Een heel bijzondere jachtrelatie	M. Bakker	26
Mijn Stabyhoun	J. Groen	29
Iets over apport onzer jachthonden	A. J. v. Buuren	32
Wist U dat	M. Th. Rubay Bouman	36
De geboorte van een vereniging voor honden	S. Geerts	44
Waar sta ik	Een lid	47
Kontinentale Staande Hond	Bretoen	49
Vereniging voor jacht- en gebruikshonden St. Hubertus	J. Boot	54
Ierse Setter, specialist voor de hoenderjacht	R. Kersten	61
Veldwedstrijden en resultaten	P. Sandifort	64
Ledenlijst		66

Van de Voorzitter.

Gaarne voldoe ik aan het verzoek van de Jubileumcommissie een voorwoord te schrijven in het Jubileumboek.

Bij een Jubileum in het algemeen en in het bijzonder bij het 12½-jarig Jubileum van de Jachthondenschool "St. Hubertus", is het een goede zaak even stil te staan bij de vraag hoe één en ander in het verleden tot stand is gekomen, wanneer de school werd opgericht en óók of op langere termijn aan de verwachtingen van de commissie van oprichters, waarvan ik toendertijd deel heb mogen uitmaken, is voldaan.

Welnu, wanneer ik in het verleden terugblik, dan herinner ik me, dat op een Zondag, op 29 November 1970, op initiatief van een aantal enthousiaste hondemensen een vergadering werd belegd tot het oprichten van, zoals dat toen werd betiteld: "Een Vereniging van eigenaren van jacht/gebruikshonden "Hubertus".

Dat deze mensen, zonder uitzondering, allen idealisten, de noodzaak daarvan inzagen ligt eigenlijk vrij voor de hand. Het waren toen vrijwel allemaal jagers. En zoals dat ook nu nog door gelukkig de meeste jagers wordt ingezien, vonden ook zij dat de aanwezigheid van een hond tijdens de jacht een onontbeerlijke zaak was; een plicht tegenover het eventueel ziekgeschoten wild. Het zag er zelfs even naar uit, dat de jager verplicht zou worden tijdens de jacht een hond bij zich te moeten hebben en door het behalen van een examen diende aan te tonen, dat hij en zijn hond de taak en het werk in het veld aan konden. Om allerlei redenen is dit niet doorgegaan.

Hoe het ook zij, tot de oprichting van de Vereniging werd pas besloten niet voordat aan een aantal primaire verwachtingen van de commissie was voldaan. En daartoe behoorde naast de hiervoor beschreven idieële motieven, zeker ook enig enthousiasme van de leden. Zo werd omgezien naar een geschikt oefenterrein en kon gelukkig gebruik gemaakt worden van de lokaliteit van de "Skeetvereniging Waalsdorp". Een deskundige werd aangetrokken om de Stichtingsakte op te stellen en nadat aan een aantal formaliteiten was voldaan, was "Hubertus" een officiële Vereniging. Allemaal eenvoudig gezegd, maar het had toch nog heel wat voeten in de aarde.

Dat er overigens levensvatbaarheid in de net opgerichte Vereniging school moge blijken uit een korte verslaglegging in December van datzelfde jaar waarin melding werd gemaakt van het "zelfs bij slechte weersomstandigheden door een twintigtal leden regelmatig gebruik maken van de geboden

gelegenheid om met de honden te oefenen."

Maar.....was dat wel voldoende? Was er niet meer nodig dan allen maar enthousiasme ?

Voor de toen nog jonge Vereniging was dat zeker niet voldoende. Ze wilde meer! Waren, om maar wat te noemen, de "geboden gelegenheden" om met honden te oefenen wel voldoende praktijkgericht?

Daarom werd een instructeur, afkomstig van een speurhondenschool aange-trokken, die bereid was tegen geldelijke beloning de oefeningen met hond en baas ter hand te nemen. En getuige de financiële verslagen van begin December 1971, waarin sprake was van een, voor die tijd "forse" aankoop van africhtingsmiddelen e.d., kon na een jaar van "opgang" vooreerst melding worden gemaakt van een professionele aanpak tot africhting en opleiding van jacht/gebruikshonden. Het vertrouwen in een voortbestaan van de Vereniging was nu duidelijk gevestigd! De basis was gelegd !

De Vereniging, nu de Jachthondenschool "St. Hubertus" geheten, bewoog zich hierna in opgaande lijn. Ze had in 1971 bewezen doelgericht naar de toekomst te kunnen functioneren en levensvatbaarheid te bezitten.

Dit heugelijke feit nu, de levensvatbaarheid van de Jachthondenschool op langere termijn en het eigen draagvermogen zich naar de toekomst een weg te banen willen wij nu bekronen met een 12½-jarig Jubileum.

Nu 12½ jaar later, mogen we zeker stellen, dat de Jachthondenschool metterdaad haar bestaansrecht heeft bewezen en zeker voldoet aan de verwachtingen van haar leden. Niet in de laatste plaats komt dat door de inzet, in de achter ons liggende jaren, van vele mensen, die elk op hun eigen plaats en eigen manier "St. Hubertus" hebben gemaakt tot wat het nu is. Veel dank zijn wij aan hen verschuldigd. Dit soort mensen hebben we ook nu en in de toekomst nodig, want zij zijn het immers, die voor een voortbestaan van de Vereniging zorgen. En ik heb, gezien de inzet van velen, alle goede hoop op een verdere bloei van onze school.

Enkele jaren geleden mocht onze Jachthondenschool zich verheugen op de geboorte van een officieel orgaan, "Mooi apport" geheten. Dank zij de initiatiefnemers en allen die dit blad konden (en kunnen) gebruiken om zich door woord en geschrift te uiten is dit blad uitgegroeid tot een dankbaar gelezen communicatiemiddel binnen-en deels buiten de Vereniging. Zeker wil ik ook noemen de vele trainers, die onze school in de afgelopen

jaren heeft gekend. Hun plaatsen zijn nu opgevuld door anderen; een enkele heeft zich opnieuw aangemeld. We kennen ze allen. Dank zij hun inzet en toewijding kunnen we nu bogen op een Vereniging, die kwaliteiten bezit en die op gedegen wijze de hond, als gebruikshond voor de jacht, aflevert en de baas (ja, ook die) de nodige inzichten meegeeft, opdat ze beiden, als koppel, hun mannetje staan in het veld.

Niet in de laatste plaats wil ik, namens het Bestuur, allen die op enigerlei wijze een bijdrage hebben geleverd aan het tot stand komen van het Jubileumboekje, hartelijk dank zeggen. Velen van buiten de Jachthondenschool "St. Hubertus" ontvingen van onze Vereniging reeds een schriftelijk dankwoord voor hun bijdrage. De spontaniteit waarmee U allen reageerde op verzoeken om een bijdrage te leveren aan het boekwerkje, de vele adviezen, die onze Vereniging van U mocht ontvangen hebben ongetwijfeld het werk van velen en niet in de laatste plaats dat van de Jubileumcommissie verlicht. Het Jubileumboek mag gezien worden!

Tenslotte wil ik niet eindigen, zonder de hoop uit te spreken, dat het een geslaagd Jubileum-jaar 1984 mag worden en wens U allen, leden en donateurs in het bijzonder, een heel fijn Jubileumjaar toe.

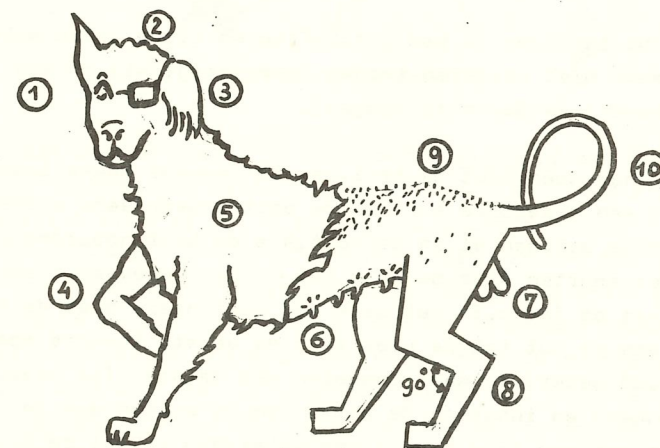
H.J.v.Meijgaarden.

De "tien geboden" van wat mijn hond allemaal had moeten zijn wanneer ik alle adviezen en aanbevelingen had opgevolgd van onze leden en instructeurs van St. Hubertus Jachthondenschool in de afgelopen jaren. (Zie nummering.) Mijn hond had:

1. Intelligent en attent moeten kijken.
2. Meer uitdrukking rond de oogpartij moeten hebben.
3. Laag ingezet behang moeten hebben i.v.m. waterwerk.
4. Beter moeten kunnen voorstaan.
5. De vacht moeten hebben van een retriever.
6. Beter een teef kunnen zijn.
7. Beter een reu kunnen zijn.
8. Goed gehoekt voor de dag moeten komen.
9. Een Duitse Staande Korthaar moeten zijn.
10. Z'n staart wat vrolijker kunnen dragen.

Dan zeg ik altijd maar: "Als ie maar jaagt!"

Ricochet I.

"De Hutjacht"

In het kader van het jubileum van de jachthondenschool "St. Hubertus" is mij gevraagd om in het jubileumboekje iets te schrijven over de hutjacht op waterwild, een bij uitstek Hollandse jachtbezigheid.

Om toch enigermate een educatief artikel te presenteren adviseer ik de lezer eerst de typische trefwoorden zoals "hele" (wilde eend), "halfjes" (alle andere bejaagbare eendesoorten), "lokkers" (van hout, rubber of plastic gemaakte lokeenden) en nog vele andere in het artikel voorkomende woorden in jachtwoordenboeken, die in goede jachtzaken ongetwijfeld te krijgen zijn, op te zoeken.

De waterwildjacht vanuit de hut, wordt als regel op de Hollandse plassen uitgeoefend; dit in verband met de in de jachtwet omschreven vereiste afmetingen van het te bejagen gebied.

Op bijvoorbeeld de Zuidhollandse plassen, die een grote recreatiedrukte bezitten vliegen de eenden hoofdzakelijk in de vroege morgen dan wel in de late avond. In de periode dat er vorst komt en de poldersloten dichtvriezen is deze vorm van jacht pas aantrekkelijk.

De hutjacht bestempel ik veelal als "passief"; de hut is maar 2 bij 2½ m groot. Het wild wordt niet opgezocht, niet gedreven en "peuteren" is daar niet bij.

Neen, de hutjacht is vroeg je bed uit, koffie en brood gereedmaken en..... de hond mag zeker niet vergeten worden (daar zorgt hij of zij zelf wel voor door uitbundig aandacht te vragen).

Bij de jacht aangekomen moet de stal, ca. 16 levende makke lokeenden, vanuit het hok in een draagbare kooi, in de boot gedeponeerd worden. De lokkers liggen het gehele seizoen al in de boot. Als de buitenboordmotor het wil doen, dan is het spurten naar de hut; het is dan ongeveer 1 uur vóór de openingstijd van de jacht. In het vaak nog pikdonkere moet de afstand geschat worden van de hut tot de plek waar de verste lokkers moeten komen te liggen (ca. 35 meter). En maar babbelen met de stal (ja heus, want ze gaan je stem herkennen) en intussen de poten van de eenden aan de wartelstenen met behulp van een end touw bevestigen. Uiteraard zo, dat ze nog vrij kunnen zwemmen. Per wartelsteen worden 2 eenden eraan bevestigd en zo ligt de stal er tenslotte bij in een ogenschijnlijk wanordelijke toestand alsof alles op een natuurlijke manier aan is komen zwemmen. Tenslotte gaan er zo'n 25 halfjes overboord en... apart van de stal op ongeveer schotafstand. De hier bedoelde halfjes in de stal zijn van plastic, omdat de "echte" namelijk niet mak zijn te krijgen.

Is dat gebeurd dan is het een gekwaak van jewelste. De makke woorden (ca. 4 stuks) blijven in de draagkooi en gaan mee de hut in; intussen op je klokje kijken hoe laat het is. De hiervoor bedoelde woorden worden van een 2 á 2½ meter lange lijn aan de poot voorzien en krijgen elk hun plaats in de hut; woorden en hond naast elkaar (verwonderlijk niet?) Uiteraard is dat een langdurig leerproces voor baas en (vooral) hond. Het is een genoegen om te zien hoe een afgerichte hond tussen de stal doorzwemt en nu net die (wilde) eend apporteert die U geschoten hebt en niet die makke.

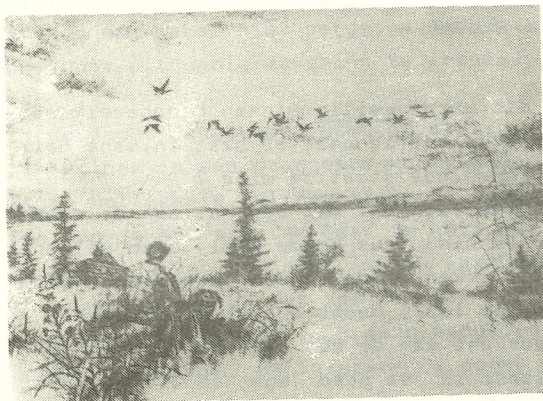
.....'t is hard werken.....

De patronen gaan op het geweer en dit wordt veilig binnen handbereik weggelegd. Nu maar wachten. Een klein slokje koffie gaat er best in, want het kan koud, vreselijk koud zijn! A propos, hoe staat de wind? Deze moet bij voorkeur "in de rug" waaien, omdat met een hut aan de rand van een plas en tegengestelde windrichting (dus op de stal) geen weldenkende eend zich in de val zal laten lokken en de eenden bovendien steeds tegen de wind in invallen. Nog even een tip! Mocht U ooit een hutjacht pachten, zorg er dan voor dat de voorkant van de hut naar het westen gekeerd is. Immers (weet U nog) bij vorst is het goed jagen en... de vorst komt vanuit het oosten en vanuit die richting ook de ijzige koude wind, die in Uw rug blaast!

Het uur voor opening van de jacht is nu aangebroken!

En maar turen van links naar rechts. Komt er een eend in zicht, dan zal de stal door kwaken direkt reageren. Het is nog een kunst om de gedragingen van de aanvliegende eenden te observeren.

Zijn het passanten of willen ze invallen ? Is het een vlucht "hele", dan pak ik de tamme woerd en gooi deze de lucht in waarop de woerd met het lijntje aan de poot een "rondje" over de stal maakt om tenslotte tussen de stal in te vallen. En zie, de vlucht "hele" wordt nieuwsgierig en komt naderbij. Hebben we met aanvliegende "halfjes" te maken, dan is de taktiek weer anders. Hier wordt niet gekooïd, d.w.z. het omhoog gooien van een makke woerd blijft achterwege, omdat de halfjes niet van een stal houden. Daarom worden ook de 25 (plastic) halfjes apart van de stal uitgezet. Is het eenmaal volop licht dan zet ik in een bepaalde formatie "stekers" oftewel houten lokkers uit, (eenvoudige rechthoekige blokken of donker gekleurd "piepschuim"), op ongeveer 4 maal de schotafstand om de nieuwsgierigheid der eenden te trekken. Vooral smienten zullen zich letterlijk "storten" op die vreemd drijvende rare dingen in het water. En willen ze invallen tussen de stal dan hoop je maar dat ze binnen schotbereik zijn. U zult hebben gemerkt, dat de passiviteit direkt verdwijnt op het moment dat in de verte aanvliegende eenden worden waargenomen. Dan is het snel handelen geblazen; er is werk aan de winkel. Hebben we eenmaal eenden kunnen bemachtigen, dan worden deze bij voorkeur per boot opgehaald. De hond laat ik het wild alleen 's winters apporteren en dan nog alléén als dat zeer nodig is; dit omdat de hond vaak na een apport van een geschoten eend lange tijd in de hut, in natte toestand, moet vertoeven voordat hij of zij weer in aktie moet komen. Hiervan "slijt" de hond het meest.

Na de jacht worden de gekooïde woerden per boot opgehaald. En dan blijkt pas het voordeel van het touwtje aan de poot ! Snel pakken en inhalen. Vervolgens alles wat daarvoor verder in het water was uitgelegd (de stal, de plastic halfjes, etc. etc.) weer in de boot hijsen. Een heel werkje overigens ! De makke eenden worden weer in het hok geplaatst

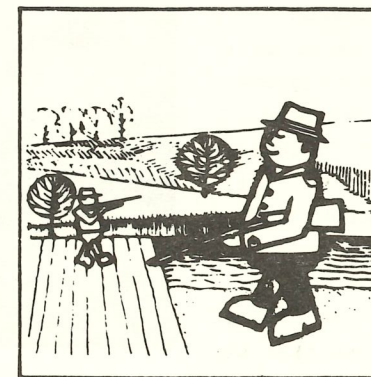
en gevoerd en.....de hond wordt natuurlijk drooggewreven. Dan de auto in, een shagje draaien en dan op huis aan. Hutjacht is geen jacht voor verwennde jagers, integendeel. Maar als ik eenmaal thuis kom en de hond en ik (ja, in die volgorde !) door mijn vrouw "gevoederd en gelaafd" worden en ik moe op de bank neerzak, dan voel ik pas dat ik de jacht op deze manier bedreven, nooit zou willen missen. En dat nu noemen ze "passie" !!

Chr.H.Jung.

't Jagerslied.

De dappere Heer van Papelaan
keek onverschrokken vrouwlief aan
en zei: "Ik ga uit jagen".
Hij kocht zich een splinternieuw geweer
een jachtkostuum en zoal meer
een anker heerlijke fijne wijn
en alles wat van pas kan zijn
voor zeven jagersmonden.
Maar bij het eerste schot, pang, pang,
kreeg Papelaan een dikke wang.
Toen kwam hij aan een brede sloot
hij sprong, maar de afstand was te groot
en dook toen kopje onder.
Plotseling kwam een grote brigadier
die zei: " U mag niet jagen hier,
meneer, ik moet U bekeuren ".
Dat kostte Papelaan veel geld
en bovendien moest onze held
zijn nieuw geweer betreuren.

H.v.d.Kloot.

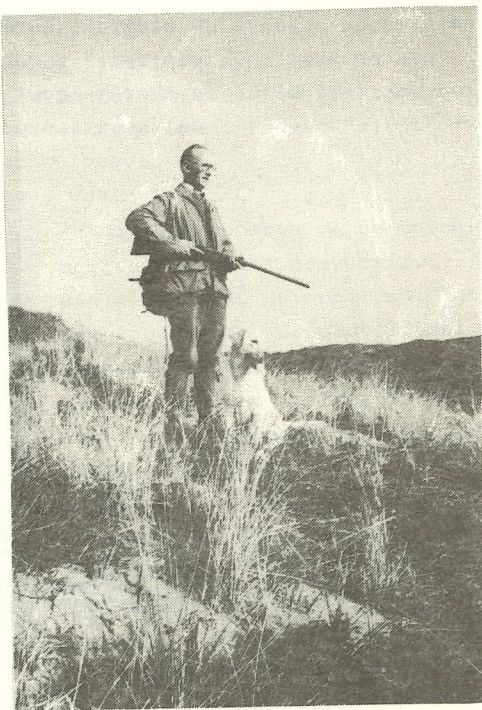

DUINJACHT

De samenstellers van dit Jubileum-nummer hebben mij geprest een kleine bijdrage te leveren over de jacht in de duinen. Dit is een onmogelijke taak. Want hoe kan je een zonsondergang als je in de zeeerende duinen ("De reep") loopt, beschrijven? Of het genot om met een paar goede vrienden en honden voor de voet te jagen, duintje op, duintje af. Met storm, met regen en hagel, in de vrieskou, maar ook met zonnig weer zodat de konijnen buiten zitten. Ik kan dat niet beschrijven; ik ben geen Bertus Aafjes. Ik kan alleen pogen een kleine indruk te geven.

Er zijn drie manieren om in het duin te jagen: op gedreven fazanten, voor de voet en met de fret. Met dit laatste heb ik weinig ervaring. Ik ben in de gelukkige omstandigheid, dat ik dit allemaal heb mogen medemaken en nog op kleine schaal meemaak.

De drijfjachten in de duinen tussen Scheveningen en Wassenaar behoorden indertijd tot de mooiste jachten in Nederland. De fazanten werden met drijvers en met drijf hondjes van de ene duintop naar de andere duintop gedreven, waarbij de "geweren" in de del geplaatst werden. Dit leverde moeilijke schoten op, vooral als het hard woei en de fazanten snoeihard vlogen. Speciaal de drijf hondjes maakten, dat de fazanten met grote snelheid van start gingen. Een fazant gaat namelijk veel eerder en sneller op de wieken voor een hond dan voor een mens. En ook meer stuk voor stuk. Een zestal mensen met jachthonden hielpen met deze jachten, waardoor praktisch geen wild verloren ging. De Hubertusleden en oud-leden Els Bloemendal, Thijs Bakker, Wil Linnenkamp en Eric Klinkert waren graag geziene gasten als "pickers-up". Jammer dat deze jacht verleden tijd is, hoofdzakelijk door negatieve publiciteit van anti-jacht figuren, die niet gebukt gingen onder jachtkennis maar wel goed ingevoerd waren op het terrein van public-relations en zodoende de pers op hun hand kregen. Het resultaat was dat voor twee full-time jachttopzich-

"...zwaar werk, maar het geeft veel voldoening..."

ters, met grote kennis van-en liefde voor hun vak, een andere baan gezocht moest worden. Gelukkig konden zij in de duinen blijven werken op een ander gebied.

Een heel andere zaak is het jagen voor de voet. Zwaar werk, maar het geeft veel voldoening. Zelf het geschoten wild op je rug dragen, hetgeen je weerhoudt teveel en onverantwoordelijk te schieten. Moeilijke schoten ook, omdat je nooit gelijk staat en er altijd wel een fazant opgaat of een konijn wegschiet als je net bezig bent je door de duindoorns te worstelen. Zwaar werk ook voor de honden, die ò moeten drijven door dichte struiken in de wering ò moeten apporteren, waarbij ze het wild meestal niet hebben zien vallen. Hierbij komt tot uiting welke honden-en mensen!-conditie hebben en welke niet. Menige hond moest vóór de lunch reeds afhaken!

Thijs Bakker heeft dus wel gelijk als hij stelt, dat je je hond regelmatig met de fiets moet medenemen of enkele uren per dag moet laten lopen.

Zelf jaag ik met mijn geliefde Labradors, die dank zij mijn vrouw in prima conditie zijn of waren. Hoewel ze het drijfwerk met veel passie doen (wat is er niet leuker dan achter een konijn aan te hetsen) is een Springer-of een Welshspaniel geschikter voor dit terrein en dit soort drijfwerk. Een "steady" hond kun je meestal wel vergeten!

Jammer is het, dat de vos in zo'n grote getale in de duinen zit. Een m.i. onverantwoordelijk terreinbeheer van enkele eigenaren en grondgebruikers is hieraan mede schuld. Bodembroeders krijgen steeds minder kans om tot broedresultaten te komen, omdat de vos jongen heeft in de broedtijd en dus voor een groot voedselpakket moet zorgen. Ook de myxomatose vraagt elk jaar veel slachtoffers onder de konijnen.

Ondanks deze handicappen blijft het duingebied een schitterend terrein om te jagen.

D.G.

"Werken met een Retriever"

Vaak wordt mij gevraagd wat nu het verschil is tussen het werk van een Retriever en dat van een allround hond, wat betreft het apporteren. Onder allround honden verstaan we dan al die rassen die naast een taak vóór het schot ook apporteren. Dit betreft dus de continentale staande jachthonden en de spaniels. Een taak vóór het schot wil zeggen dat deze rassen een aangeboren interesse moeten hebben voor het zoeken naar gezond wild. Voor dit zoeken hebben ze nodig: temperament, passie en snelheid en vooral bij staande honden een hoge kophouding. Het hebben van interesse op gezond wild en alle eigenschappen die daarmee verbonden zijn, is nu het belangrijkste verschil met een Retriever.

Want wat is nu precies de taak van een Retriever ?

Een Retriever is een hond die maar geschikt is voor één taak en wel het apporteren van dood en aangeschoten veer- en haarwild. De ideale Retriever zal onaangeliend naast de jager op post zitten of aan de voet volgen. Bij het zien van wild zal hij rustig op post blijven zitten zonder heen en weer te springen of te piepen. Ook op het schot en het vallen van wild zal hij zijn gedrag op post moeten handhaven. Pas als de voorjager het commando geeft mag hij gaan apporteren. Waar nodig zal hij het spoor moeten volgen van aangeschoten wild en dit onbeschadigd ter hand stellen. Zachtheid in de bek is een belangrijke eigenschap van de Retriever. Hij zal tijdens het verloren zoeken voldoende zoekwijze en zoekwil moeten tonen.

Belangrijk voor een Retriever is ook het markeren en onthouden van meerdere valplaatsen. Goed markeren wil zeggen goed concentreren en voor dat laatste is rust erg belangrijk. Vaak ziet men honden die op het zien vallen van een stuk wild, gierend in de lijn hangen, maar als ze geslipt zijn geen idee meer blijken te hebben van de valplaats.

Vaak worden Retrievers gebruikt op drukke drijfjachten in wildrijk terrein en tijdens de nazoek zal de hond veel onbeschoten vers wild in de neus krijgen. Hij zal dit moeten negeren en blijven zoeken naar beschoten wild.

Ook als dit een spoor betreft wat door een dekking loopt waarin zich veel vers wild bevindt. Allround honden krijgen dan vaak problemen.

De staande honden zullen door hun hogere kophouding niet alleen de verwaaiing van het zieke voet krijgen, maar ook dat van het gezonde wild. Is nu de neiging tot voorstaan sterker dan de neiging het apport binnen te brengen, dan staat een hond liever voor en laat het spoor voor wat het is. Ziek wild krijgt dan de kans zich zo ver te verplaatsen dat het daarna moeilijk meer binnen te brengen is. Bij spaniels doet zich een soortgelijk probleem voor. Zij raken temidden van veel vers wild soms de kop kwijt en proberen zoveel mogelijk vers wild op te stoten en laten hun apporteer opdracht in de steek.

In wildarm terrein zal men met de allround honden geen enkel probleem ondervinden, maar in wildrijk heeft de specialist duidelijk voordeel. Ook de rust op post is bij temperamentvolle rassen vaak een probleem. Een te sloome staande hond of spaniel zal dit van nature hebben, de allround honden met een goed temperament en voldoende passie vergen vaak meer training om werkelijk rustig op post te kunnen zijn. Een goed gefokte Retriever behoort deze rust te hebben. Men mag dan ook nooit te passievolle Retrievers gaan fokken, omdat juist dan een belangrijk voordeel, de rust op post, zou kunnen verdwijnen.

"Vooruit apport"

Het trainen van een Retriever is eenvoudiger dan de training van een ali-

round ras. We hoeven een Retriever immers alleen maar alles over het apport bij te brengen, terwijl de allround rassen ook nog hun training vóór het schot moeten krijgen. Simpel gezegd: bij een Retriever hoef je maar één hond te trainen; bij continentale staande honden en spaniels altijd twee. Nu eist men van een Retriever wel een hoge mate van gehoorzaamheid en dirigeerbaarheid. Ook dat hangt samen met zijn taak; het werken op drukke, wildrijke jachten. Wordt er op een post veel wild geschoten, dan zal de jager éérst het zieke wild binnen willen brengen omdat het dode wild in veel gevallen wel door de drijvers of door de jager zelf geraapt kan worden. Een Retriever moet dus geleerd worden dat hij niet altijd mag gaan waar hij zelf wil, maar moet gaan waar zijn baas dat wil. Ook al heeft hij meerdere dode stuks wild perfect gemarkeerd en onthouden, als de jager wil dat hij eerst gaat zoeken op een verre gewiekte, die de hond niet heeft gemarkeerd, moet de Retriever zich daarheen laten dirigeren. Zou dat niet lukken dan duurt het veel te lang voordat het zieke wild kan worden nagezocht.

Tijdens de eendenjacht willen veel jagers dat hun hond inspringt zodra het wild valt. Zij menen dat dan zeker tijdens de schemering minder wild verloren gaat. Dat is echter maar gedeeltelijk waar. Heeft men een steady Retriever, dan kan men die waar nodig d.m.v. een commando altijd vlug sturen, maar laten wachten als het wild vlakbij dood neervalt. Een hond die op elk stuk wild meteen inspringt let minder goed op dan de hond die steady is. Zeker bij het schieten van een doublet heeft dit al zijn voordeel. De hond markeert eerst beide stuks en gaat ze dan eventueel halen, met het voordeel dat hij dan eerst naar de moeilijkste gestuurd kan worden en de jager zelf datgene raapt wat vlakbij ligt.

Op veldwedstrijden voor Retrievers wordt uitgegaan van de praktische jacht. Men kent dan ook twee wedstrijdvormen. De drijfjacht en het jagen voor de voet. Jaarlijks worden van beide wedstrijdvormen wedstrijden gehouden, waaraan alle Retrieversrassen mogen meedoen. Tijdens de drijfjacht zit op elke post een keurmeester met twee honden.

Er wordt gelet op de steadiness en het gedrag op post. Onaangelijnde honden mogen niet inspringen, maar aangelijnde honden mogen ook niet aan de lijn trekken omdat dat hun vorm van inspringen is. Na de drift wijst de keurmeester de deelnemer welk stuk wild hij moet trachten binnen te brengen. Lukt het de eerste hond niet, dan wordt de tweede hond op datzelfde stuk wild ingezet. Komt deze er wel mee terug, dan heet het dat hij hond nr. 1 een eyewipe heeft gegeven en daarmee zijn eigen kansen heeft vergroot. Fouten die tot uitsluiting leiden zijn: Twee maal onhoudbaar inspringen, rukken aan de lijn, hinderlijk piepen op post, hardheid in de bek, uit de hand raken, weigeren te apporteren en nog een aantal die in het Orweja-reglement staan beschreven.

"Onder het oog van de keurmeester"

Bij de wedstrijdvorm voor de voet gaat het wat anders toe. Deze wedstrijd wordt in uitgestrekte bieteenvelden gehouden. Er wordt een linie geformeerd waarin meestal twee keurmeesters met elkeen een geweer lopen. De geweren lopen ver uiteen zodat de honden goede markeerkansen kunnen krijgen. Elke keurmeester heeft weer twee honden onder zich. Onaangelijnde honden moeten correct volgen en aangelijnde honden mogen niet aan de lijn trekken. Gaat er wild op, dan stopt de linie. Het geschoten wild kan gemarkeerd worden en de keurmeester, wiens geweer heeft geschoten, kan zijn eerste hond inzetten. Markeren in biete is niet eenvoudig. Mocht een hond de valplaats slechts bij benadering weten, dan moet hij in het valgebied verloren gaan

zoeken met het nadeel dat hij vers wild op kan doen en hierop uit de hand zou kunnen raken. Ervaren honden hebben met vers wild meestal geen problemen, maar toch zal de veelheid aan verwaaiing onder de bieten ook hen in verwarring kunnen brengen. Er wordt dus veel verlangd van het markeervermogen van de Retrievers. Mocht de eerste hond het wild niet kunnen vinden, dan stuurt de keurmeester zijn tweede hond. Vaak is er dan al geruime tijd verstreken tussen het vallen van het wild en het moment dat hond nr. 2 vertrekt. Nu kan men ook zien hoe goed het geheugen van deze hond is. Soms blijkt de tweede of zelfs derde hond nog goed te weten waar het wild gevallen is. Mocht er toch gedirigeerd moeten worden, dan blijkt dat met de vele verwaaiing nog niet zo eenvoudig te zijn. Een Retriever die niet zeer goed dirigeerbaar is, valt in de bieten heel snel door de mand. Zo ook de hond die niet hazenrein is. Vaak zal tijdens het zoeken een haas ruimen en zal dit door de hond gerespecteerd moeten worden. De voor de voet veldwedstrijd is één van de mooiste maar tevens één van de moeilijkste.

Meedoen aan een Retrieverveldwedstrijd heeft ook alleen dan zin, wanneer men over een goede steady Retriever beschikt met ruim voldoende appèl en ervaring. Een zeer goede basis voor de Retrievertraining zijn de jachthondenproeven van de KNJV. Zij vormen de basis voor elke apporteertraining en zijn de Retrievers letterlijk op het lijf geschreven. Omdat de Retriever een specialist is, kan men rustig met de jonge hond deze apporteertraining op gaan bouwen, zonder dat men bang hoeft te zijn de hond te remmen zoals bij de training van allround rassen en spaniels wel voor kan komen. Elke Retriever, aldan niet bejaagd, zal van de training genieten, omdat zijn aangeboren eigenschap de mens een plezier te doen dan pas goed tot zijn recht kan komen. De training kan met gemak overal in elk terrein gebeuren, omdat het een geheel kunstmatige training is. Men hoeft niet te gaan zoeken naar gezond wild zoals bij de jagende rassen, zodat men niet over jachtvelden hoeft te beschikken. In elk recreatiegebied liggen de mogelijkheden voor Retrievertraining. Met dummy's mag men overal werken, met koud wild moet men over wat meer faciliteiten beschikken.

Mocht men echter verder willen dan Jachthondenproeven, dan moet men over jachtmogelijkheden beschikken. Veldwedstrijden zijn voor bejaagde honden met ervaring. En die ervaring is niet alleen nodig voor de hond maar vaak nog meer voor de baas.

Tineke Antonisse.

"Hubertje", met een houten kop welliswaar, maar deze gaat zeker niet uit de hand.

De illusie van een goede jacht-en tentoonstellingshond;

Het kan jaren duren voor je als fokker een goede lijn met je fokproducten hebt opgebouwd, waarvan je redelijkerwijs kunt zeggen dat de produkten behoren tot de categorie "goede jacht-en tentoonstellings hond".

Het is van belang dat je als fokker een hond fokt die zowel qua exterieur, als jachteigenschappen, aan de eisen voldoet.

Het kost maanden van overweging, vergelijking van stambomen, "proefstambomen" opmaken om te kijken welke reu het beste past bij de fokteef.

Elke hond heeft fouten en als je goed wilt fokken, moet je te allen tijde de fouten van je eigen hond onder ogen durven zien. Mijn mening is: "Kijk niet alleen naar de reu die je wilt gebruiken, maar kijk ook met zorg naar zijn achtergrond en het nest waar hij uit komt, zodat je niet de kans loopt dat de reu die je op het oog hebt, een toevalstreffer is."

Bekijk ook de ouders, want de kans van goed vererven zit eveneens in de kwaliteiten van de grootouders. Een iets mindere reu kan soms beter vererven, door de kwaliteiten van de voorouders, dan de mooie reu met mindere kwaliteitsvolle voorouders.

Na de keuze van de reu, is het moment gekomen voor de dekking. De teef moet van te voren ontwormd zijn en haar entingen gehad hebben. Op het moment dat de teef loops wordt, zal de eigenaar van de reu op de hoogte gesteld worden. De meeste teven worden tussen de 11e en de 13e dag van de loopsheid gedekt, hoewel het ook voor kan komen dat het pas op de 19e dag lukt. Gebruikelijk is dat de eigenaar van de teef naar de eigenaar van de reu toe gaat voor de dekking.

Als men de teef niet wil laten dekken zal men 3½ week op moeten passen, de teef aangeliend uitlaten, om te voorkomen dat een reu haar dekt. Er zijn mensen die denken dat zodra de teef ophoudt bloed/vocht af te scheiden, er geen gevaar meer is. Niets is minder waar! Die periode is het gevaarlijkst. Het idee dat een reu altijd gekoppeld (vast) moet zitten om doeltreffend te dekken is onjuist, ook zonder vast te zitten kan een dekking plaatsvinden.

Na de dekking is het 9 weken in spanning zitten of de teef werkelijk drachtig is. Tijdens de 5e week van de dracht zal ze nogmaals ontwormd moeten worden. Ook de voeding van de teef wordt aangepast aan haar toestand.

Dan is het zover dat de pups geboren zullen worden:

Een paar dagen voor de geboorte gaat de temperatuur van de teef enkele

graden omlaag (ca. 2 graden lager dan haar normale temperatuur; in de meeste gevallen van 38,5 naar 36,5); op de dag van de geboorte is de temperatuur weer normaal.

Wanneer de pups geboren zijn, kan een ervaren fokker met 3 dagen al bekijken of de kwaliteit van de honden goed is. Als fokster van Labrador Retriever kijk ik vnl. naar de vorm van het hoofd; de lengte van het lichaam dat in de lendenen kort moet zijn; de staart, die eveneens kort moet zijn. Heel belangrijk is dat er uniformiteit binnen het nest moet zijn waar te nemen, dat geeft een zekere indicatie over de zuiverheid van de kruising.

In de 1e levensperiode van de pups is het voedsel voornamelijk moedermelk; daarom zal de moeder 3x daags gevoed moeten worden. Na 3 weken worden de jonge hondjes bijgevoed, wat een vak op zich is; 5 weken na de geboorte worden ze geënt en na ongeveer 7 weken getatoeëerd.

Denkt men er over naar een tentoonstelling te gaan met de hond dan kan men hem in een van de volgende klassen inschrijven:

1. Jeugdklas: deze klas is alleen voor honden tussen de 9 en 18 maanden.
2. Open klas: voor honden van 15 maanden en ouder.
3. Werkklas/gebruiksklas: voor honden ouder dan 15 maanden en die op een veldwedstrijd een certificaat hebben gehaald.
4. Kampioensklas: voor honden die in een der landen, aangesloten bij de FCI, het nationaal kampioenschap hebben behaald.
5. Fokkersklas: opengesteld voor honden die ouder zijn dan 9 maanden en waarvan de eigenaar en fokker één en dezelfde persoon zijn.
6. Veteranenklas: voor honden die ouder zijn dan 7 jaar.

Opgemerkt dient te worden dat de klassen 4, 5 en 6 niet op elke tentoonstelling opengesteld zijn.

E. A. Bloemendal.

"Een heel bijzondere jachtrelatie."

Op één van onze trainingsbijeenkomsten besluit de trainer nu eens zes geweren uit te delen aan leden, die meestal vooraan staan, dus aan Max, Groot, v. Praag, Chris, Bertus en Marry.

U ziet heel goede en heel slechte geweren zoals dat bij de jacht ook het geval kan zijn. Goed, nu krijgt iedereen er twee patronen bij en alle overige honden worden door de medewerkers, het duin in, meegenomen. We stellen de geweren zo op, dat wanneer de honden losgelaten worden, zij met een noodvaart op de clubtent afgaan; maar dan wel langs de geweren.

En ja, Famke gaat ineens over de bol; goed schot! Tessa wordt door twee schoten getroffen, valt.....rijst op, loopt 10 meter verder, maar is dan ook dood. Ook die is "binnen" ! Maar er is er één (natuurlijk de Uwe!) waar wel vier maal op geschoten wordt, waarbij ie op het eerste schot terugslaat, zoals dat heet. Hond weg !!

En nu allemaal zoeken ! Tot in het donker 's avonds wordt gezocht. Niets te zien ! De duinwacht, de jachtopzichter, de politie, allen worden gewaarschuwd, want dit kan niet ! En ja, na twee dagen wordt ie gevonden. Achterpoot gebroken, 't oog eruit, buik kapot, maar....levend !

Wat een onzin, wat schofterig. Alleen het idee al!! Dit is verschrikkelijk, zegt U !

Maar waarom is het nu zo erg ?

Omdat het een dier is dat wij kennen ? Een dier waarmee wij een bepaalde relatie hebben ? Maakt dat het zo verschrikkelijk ?

Wij hadden eens een haasje; uitgemaaid-1 week oud-. Toen die 5 maanden oud was werd het haasje weer teruggezet in een grotere ruimte; in een hertekamp. Na 2½ week gingen we even kijken om te zien hoe het met het haasje ging.....helaas, net gepakt door een hermelijn, (het haasje voelde nog warm-een sneetje in de nek-.) Eigenlijk verberg je je gevoelens toch; zo van, waarom nu, waarom nou toch ? Maar die gevoelens zijn alweer iets minder dan bij de bovengenoemde hondejacht....de relatie was ook niet zo sterk.

Ik zag eens op een mooi tableau eenden, twee bruine, met bijzonder grote witte nekken, liggen. Naast elkaar. Was dat toevallig ? Neen, bij navraag (zo

viel het mij op) bleek de jachtopzichter ze te kennen. Hij was wel blij ze hier te zien, maar vond het toch jammer dat ze dood waren, want ze hadden al verschillende nestjes (krooien) grootgebracht. Hij kende ze vanuit het veld.....Eendenrelatie ?

Waar wil hij nou heen met zijn verhaal, zult U zich afvragen ?

Het gaat erom, in onze club, de honden af te richten zodat ze naar wild zoeken dat geraakt is. Meestal door hagel! Wild, dat vaak daar neervalt waar we niet bij kunnen. Bijvoorbeeld omdat er water tussen ons en het gevallen wild ligt of omdat we er eenvoudig geen "neus" voor hebben of omdat er dichte bossages zijn, enz.

Stel, dat U een hond hebt, die niet zo werkt als U wel zou willen. Bijvoorbeeld schiet U een fazant, die over 40 meter breed water zeilt en op ca. 30 meter afstand van de andere oeverzijde neervalt. De hond stuurt U in, gaat 25 meter ver en komt terug! U roept, brult, kankert, maar hij komt terug.....Nou ja, niets aan te doen. Het is jammer, maar ja.....

Twee dagen later, net als bij die laatste hond (U weet wel, die van U) fietst iemand aan de overkant van dat water en ziet iets wegstropelen. Hij stapt van z'n fiets af, loopt het riet in en vindt een uitgemergelde fazant met gebroken poot, het oog eruit; gat in de buik, maar....nog levend!

Wat die fietser op dat moment denkt kan mij niet zoveel schelen, maar het is eigenlijk jammer dat die jager niet die relatie had met die fazant, die

nodig was.....Die hond had het in ieder geval moeten doen!!

Maar zou die toegebrachte ellende minder zijn dan bij die geschoten hond? En hoe vaak gebeurd dit niet? Gelukkig weinig, omdat er tegenwoordig erg veel met honden getraind wordt. Maar weinig moet eigenlijk nooit worden. Daarnaast zouden we moeten streven! En gelukkig streven we er op onze club naar om het peil van onze honden steeds te verhogen en ze bij te schaven. DAT MOET ZO BLIJVEN!

En.....wat nu wel eens tot problemen aanleiding kan geven is, dat er mensen zijn die in het geheel niet jagen; een hond bezitten en toch de volle aandacht van de trainers vragen. Het laatste is heel reëel wanneer ze éénmaal lid zijn. Maar hopelijk krijgen ze door het voorgaande meer begrip voor de zaak en realiseren ze zich dat NAZOEK geen spelletje is, maar pure noodzaak om eventueel dierenleed zo snel mogelijk op te heffen. En bovendien is het kostelijk voedsel en daar sol je niet mee!

En....is het dan denkbaar, dat dan jagers met honden een streepje voor krijgen boven niet jagende hondemensen?

Beste Hubertisten, begrijp me goed, allen zijn me lief. Maar de club is aanvankelijk opgericht dóór jagers en vóór jachthonden. En wel te verstaan, de jachtgebruikshonden in de meest letterlijke zin of er nu wel of geen statuten bestaan.

Het is bijzonder mooi om nu van een Jubileum, 12½ jaar bestaat deze school, te mogen genieten. De jaren achter ons waren prachtig.

Als je nu iemand van een proef ziet terugkomen en je vraagt: "En?...." En je krijgt te horen: "O, een B-tje van 74 punten". En je vraagt dan weer: "En het veldwerk?.....". En je krijgt als antwoord: "O, ik had maar een G"! Nou, nou, dan denk ik wel eens..... (want meer kan ik niet denken, maar dat wist U al, hè)

Wij mogen in ons landje gelukkig nog jagen, ...nog wel? Maar laat dat toch gebeuren met alleen heel goede honden! Er bestaat mijns inziens, geen ge-not van de jacht als ziek of dood wild niet wordt binnengebracht.

Matthijs.

"Mijn Stabij Houn"

De oorsprong van de Stabij Houn in Nederland is terug te zoeken. De literatuur geeft daar een antwoord op.....begin van deze eeuw rond 1900 ! Toen was er nog sprake van de Zuiderzee met als havenplaatsen Workum en Hindelopen en nog vele andere.....

Het Friese volk dreef toen handel met Rusland, dat met haar schepen dit hondje meebracht en waarvan er een aantal op de Friese wal achterbleven. Slechts weinigen van U zullen dit weten ! En om een lang verhaal kort te maken kwam, na vele erkenningen (èn miskenningen) deze hond in Nederland "uit" en stond ze in het officiële register te boek als "Fries ras".

De hond was (en is) bijzonder schrander en bleek ook nog jachteigenschappen te bezitten vooral ten aanzien van veerwild en schadelijk wild; zoals muizen, ratten en bunzings. Dit ras heeft een bijzonder, opmerkelijk, dapper karakter; is standvastig en gaat feitelijk voor niemand opzij.

En nu ga ik U iets vertellen over mijn "Stabij Houn".

Op een zekere dag liep er een Stabij-pupje bij ons in het dorp te snuffelen. "Kijk", zei mijn vrouw Marry, "zo'n hond hebben wij vroeger ook gehad". Wij volgden het "spoor", vroegen het adres en belden. Ja hoor, werd er gezegd, we hebben nog 5 pups, dus U hebt keuze !!

Volgens Thijs Bakker, met wie wij hierover spraken, moest de stabij een zeer goede jachthond zijn. Zo gezegd, zo gedaan. Op een avond gingen we naar Dwingelo met Thijs en Els Bloemendal (die er overigens ook wel wat van wist). Nou zeiden Marry en ik tegen elkaar: "Wat wil je nog meer, dit zijn kenners!"

Zij nu, hebben uiteindelijk de keus gemaakt en een teefje voor mij "uitgezocht." En natuurlijk had ik ook nog recht van spreken !

Mijn hond, Famke, de uitgezochte teef, groeide voorspoedig op maar bleek al spoedig een eigenwijs karakter te bezitten. Enfin, een jaar van africhting volgde. Het bleef maar tobben. Vooral bij het apport liet de hond het afweten, wat we er ook aan deden, niets hielp. We waren ten einde raad, totdat.....we op een zondag haar dat eens flink, met de nadruk op flink in het oor gefluisterd hebben. Dat het wel de bedoeling was dat ze de verschillende blokken en eenden moest brengen, dat hielp tot onze grote verbazing. Ik zei U al, de hond heeft een bijzonder, opmerkelijk, dapper karakter; is standvastig en heeft dus een eigen willetje (net als de "koppige Friezen"),

totdat je laat merken dat je de baas bent, de leider !...En natuurlijk zonder gemeen te zijn tegen de hond ! In ieder geval, de hond ging na de toch wel stevige aanpak werken als een speer !!

Haar eerste jachthondenproef werd gehouden in Rotterdam. Bij het apport uit diep water liet ze het geheel afweten. De hond ging niet ! Reactie van de keurmeester: "Ach, een leuk hondje, Groen, voor een dametje, -5 hoog- op een flatje". Dat kon ik alvast in mijn zak steken. Het jaar daarop nam hij deze opmerking terug. Dat was sympathiek van hem, daar waren dan ook redenen voor ! In feite had ik de moed al opgegeven. Er was nog een laatste proef in Heinenoord. Ik vroeg aan Marry om de hond voor te jagen en dus bleef ik thuis. En tot mijn grote verbazing, toen ze thuis kwam, vertelde ze me dat, nota b  n  , mijn hond... een B-diploma had. Hoe had Marry (en vooral de hond) dat geflikt ??

Het jaar daarop ging ik zelf naar Deest en... behaalde zelfs een A-diploma de eerste echte A, die nog nooit daarvoor door dit ras in Nederland was behaald. Ik geloofde het zelf bijna niet. Enfin, ik werd op zekere dag uitgenodigd om aan de grootste proef, de Nimrod-proef, deel te nemen. Op een enkele eend na kwamen zij allemaal binnen, helaas niet genoeg voor het zo begeerde AA-diploma. In datzelfde jaar nog behaalde zij 5 A-diploma's. Toen ik dat eenmaal wist ging ik verder ! In Nijmegen (Deest) behaalde ze daarna 3 jaar achtereen een A-diploma; ook in Zeeland, namelijk in Goes, mochten mijn hond en ik tot 3 maal toe het A-diploma in ontvangst nemen ! Daarna in Heinenoord..... ook daar werden we vereerd met 3 maal een A-diploma

Dit jaar, terwijl ik dit neerschrijf, dus in 1983, deed ze aan 4 proeven mee en behaalde in alle vier proeven het A-diploma.

Om kort te gaan, deze uit Rusland via de schepen in Friesland "geïmporteerde" hond heeft in alle jaren 19 A-diploma's behaald, 2 B-diploma's en   n C-diploma.

En weet U waar ik zo blij mee ben, dat mijn hondje gelukkig gezond is..... Vorig jaar had ik het er moeilijk mee. Toen heb ik, net als   nieder die zoiets wel eens meemaakt, wel in de rats gezeten. Mijn hond sprong, vasthoudend als ze was, over een beschoeiing en brak haar achterbeen op een zodanige manier, dat voor haar leven werd gevreesd. Dank zij een kundige dierenarts kwam ze er bovenop, na een geweldige operatie en na de revalidatie was Famke snel weer de oude en zoals gezegd behaalde ze in 1983 weer 4 A-diploma's.

In de praktijk is deze hond gebleken een hond te zijn met groot doorzettingsvermogen. Verloren wild, een eend of wat dan ook, komt zeker binnen ! Famke's favoriete wild is duif en... vers, levend, of aangeschoten wild, ze stelt het wild ter hand zoals dat behoort. Zacht in de vang !!

Dit ras staat zelfs goed voor op fazant, konijn of haas. Deze hond heeft een aanhankelijk karakter, maar hecht zich aan   n baas, voor welke baas ze dan ook "door het vuur gaat".

En voor mij ?... Voor mij is Famke een trouwe makker, met een goede neus.... Een vriendin !!

Jan Groen.

"Iets over het apport onzer jachthonden".

Men verzocht mij voor het Jubileumnummer van St. Hubertus iets over het apporteren onzer honden te schrijven. Uit lange ervaring weet ik, dat zeker 90% van de jachthondenbezitters:

1. Op veel te jonge leeftijd honden spelenderwijs met stokjes of balletjes leren apporteren. Met trots zegt men dan: "Mijn hond apporteert al."
2. Voorts beseft men te weinig, dat een optimaal goed apport een der voornaamste eisen van een jachtgebruikshond is.

De gevolgen hiervan zijn, dat later in de jachtpraktijk fouten, slordigheden en ontevredenheid ontstaan.

Wanneer men op een te jonge leeftijd een hond voorwerpen laat ophalen, gaat de hond het apport als een soort spel beschouwen, wat er op latere leeftijd moeilijk uit te krijgen is. Hiertegenover staat, dat het apporteren een 100% vaste plicht moet zijn.

Daar iedere hond anders is en rassen onderling ook verschillen, zullen we hiermede rekening moeten houden. Ter verduidelijking een enkel voorbeeld. De verschillende soorten Retrievers zullen het correct apporteren veel gemakkelijker leren als b.v. Staande honden, daar eerstgenoemden wat gemoeidelijker, wat langzamer en er geheel op gefokt zijn.

Het spreekwoord "Jong geleerd is oud gedaan" gaat m.i. bij het apport van honden niet op.

Bij het onderwerp leren apporteren gaan we uit van honden, die hun z.g. inprentingstijd (met de negen fasen) op een leeftijd van 5 tot 6 maanden en de z.g. gedrags- en gehoorzaamheidsoefeningen doorlopen hebben en goed kennen. Ik noem slechts het naast of achter de baas lopen; het zitten; het down-gaan; het vooruitsturen (avance) enz. enz.

Daarom neem ik aan, dat we het apport eerst op een latere leeftijd van 4 tot 6 maanden moeten gaan beoefenen en niet eerder. Ook met het oog op het wisselen van het gebit en het feit, dat de hond meer handzaam is geworden. Over het leren van het apport zal men wel een afzonderlijk boekje kunnen schrijven en dan te weten, dat men mij vroeg, slechts een bijdrage van 1 tot 1½ bladzijde te schrijven. Ik moet me dus beperken en volstaan met de hoofdbestanddelen te noemen. Welnu dan.

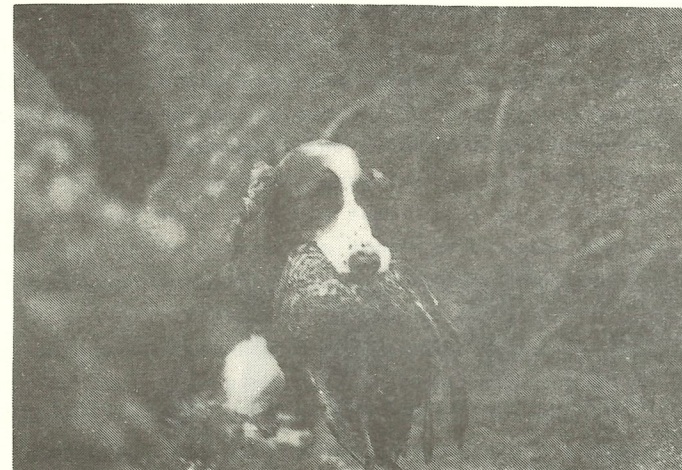
De noodzakelijke africhtingsmiddelen.

Een stevig goed houten apporteerblok met aan beide zijden een houten kruis dat verbonden wordt door een hardhouten verbindingsstuk, waaraan geen scherpe kanten zitten van een totaalbreedte van 14 cm.

Verder een opgestopt hazenvel, reukloos, sterk en soepel, dat een gewicht tot 3 kg kan hebben en tenslotte een dummy waarop men veren of vlerken van eend of duif kan bevestigen.

De africhtingslessen.

1. Het leren aannemen van bovengenoemde voorwerpen.
2. Het leren vasthouden.
3. Het opnemen.
4. Het afgeven (zittend).
5. Het ophalen.
6. Het apporteren van twee of meer voorwerpen achter elkaar.
7. Het apporteren van veerwild.
8. Het apporteren van warm en koud wild.
9. Het apporteren van een levend konijn.
10. Het apporteren van beschadigd wild.
11. Het apporteren uit water.
12. Rust op schot.
13. Snelheid op heen- en terugweg.
14. Het apport en zoeken uit dichte dekking.
15. Het markeren.

Een mooi plaatje van een Welsh Springer Spaniel, Hester, van Alexandra Mulder, die door de redactie geplaatst wordt, omdat naar onze mening, maar ook van verschillende keurmeesters, de Spaniel als jachthond in Nederland door veel jagers ondergewaardeerd wordt.

Dit zijn de meest noodzakelijke oefeningen, die in genoemde volgorde beoefend en optimaal geleerd moeten worden. Eerst wanneer al deze oefeningen perfect door een hond worden uitgevoerd, kan men spreken van een goed ap-
porterende hond. Om al deze oefeningen en de wijze waarop onze honden dit moeten leren in deze bijdrage te beschrijven, is binnen het bestek dat mij is toegestaan onmogelijk. Hiervoor blijft mij niets anders over dan te verwijzen naar de bestaande africhtingsliteratuur.

Wanneer men deze talrijke, noodzakelijke oefeningen tot zich laat doordringen, beseft men eerst, dat het zo hoogst belangrijke onderdeel ap-
port van de totale africhting van een jachtgebruikshond niet eenvoudig, maar van doorslaggevend belang is. Voor de africhting van het ap-
porteren zijn de volgende basisopvattingen noodzakelijk:

1. Baas en hond behoren rust, vooral geduld en volharding te hebben.
2. De baas moet weten en beseffen, dat de hersenmassa onzer huidige honden voor lustgevoelens 4x zo groot is, als voor onlustgevoelens, met als gevolg, dat met het omgaan met- en het africhten van honden men meer bereikt met een zacht en rustig optreden, als met te hard en ongeduldig optreden.
3. Men moet er voor zorgen, dat de goede binding tussen baas en hond blijft bestaan, waardoor de hond graag voor zijn baas blijft werken. Met het opvolgen van het hiervoor beschrevene kan men het helaas wel eens voorkomende "hardheid in de vang" voorkomen. Wanneer dit onverhoopt toch het geval zou zijn, begin dan geheel opnieuw met de gehele africhting als hiervoor beschreven. Ga nimmer ertoe over, zoals wel eens geadviseerd wordt om in het te ap-
porteren voorwerp spijkers of naalden aan te brengen. Dit brengt uiteindelijk geen oplossing, is bovendien onaanvaardbaar, onmenselijk en voor de werkelijke hondenliefhebber niet accepteerbaar.

Moge het bovenstaande ertoe leiden, dat men niet meer te oppervlakkig over de africhting van het ap-
porteren denkt en handelt en dat het snelle, goede ap-
port een hoofdbestanddeel voor onze jachtgebruikshonden is. En altijd weer een lust voor het oog van de weidelijke jager.

Met het bovenstaande meen ik, helaas summier, aan het verzoek om deze bijdrage te schrijven te hebben voldaan. Als donateur van St. Hubertus heb ik de gepasseerde jaren tijdens de africhtingscursussen met bewondering het enthousiasme en de sfeer geconstateerd. Hiervoor mijn respect.

Ik eindig met de wens, dat op de ingeslagen weg nog jaren zal worden door-
gegaan. Hierdoor wordt niet alleen het belang der honden, maar ook dat van de jachthondensport in het algemeen gediend.

Moge dit zo zijn.

A.J. van Buuren.

KNJV-proeven Wassenaarseslag 1975.

St. Hubertusleden wachten op hun beurt, op deze foto o.a.:
Dhr. Kersten, Dhr. Beusekamp, de Fam. Surig, Dhr. Brunt,
Dhr. de Groot en Mevr. Groen.

Onderlinge proeven St. Hubertus 1976.

Mij werd, namens de jubileumcommissie, gevraagd een rubriek "Wist U dat...?" samen te stellen voor ons jubileumboek. Het dossier van onze jachthondenschool doorbladerend en de artikelen rangschikkend, heb ik getracht om de meest opvallende onderwerpen gelegen tussen de jaren 1975 en 1983 aan de pen toe te vertrouwen. De gebeurtenissen zijn gerangschikt naar volgorde van datum en dat het "schrijfhout" zo nu en dan de spot drijft met het gebeurde, moet U de schrijver maar niet kwalijk nemen. Ongetwijfeld zullen er in de rubriek "Wist U dat...?" personen en honden niet genoemd zijn, die in feite in het "heldenregister" van behaalde triomphen zeker hun plaats hadden moeten krijgen. Neemt U van mij aan, er is geen enkele opzet in het spel en in de verwachting dat U mij bij voorbaat zult vergeven start ik met de rubriek:

"Wist U dat...?"

-Na de oprichting van de jachthondenschool, door een aantal enthousiaste pioniers, de veel later verschenen notulen van een jaarvergadering, d.d. 28 oktober 1975, vermelden dat: "een twintigtal leden van de KNJV onder leiding van de Hr. H. J. v. Meigaarden besloten hebben de jachthondenschool op te richten?"

Red: Nou ja, het kan geen kwaad om je te blijven oprichten; beter dat dan dat de school plat gaat!

-Ook in diezelfde vergadering, in 1975, wederom de heer L. v. Praag pleit voor een Koninklijke Goedkeuring van de jachthondenschool St. Hubertus in verband met haar rechtspositionele status! (Mooi werk Louis!)

De contributie werd toen vastgesteld op F 25,-- per jaar, afhankelijk van de nog nader op te stellen begroting door de toenmalige penningmeester (Lekker vrijblijvend hè!)

De Koninklijke Goedkeuring werd verleend op 28 Mei 1976, door onze toenmalige Koningin Juliana.

"Oranje Hoog"

-Uit een brief van de huidige voorzitter (nog steeds de heer v. Meijgaarden hij leve lang en mag wat mij betreft nog lang aanblijven!), gedateerd 1 Augustus 1976, de definitie blijkt van de "St. Hubertuswisselbeker" en dat deze beker toen voor het eerst het levenslicht zag?

Hij zou moeten worden toegekend aan de hond met een B-diploma met hoogste puntental, cq. de jongste hond in die categorie met hoogste puntental, waarbij weer gradatie's aangelegd zouden worden, namelijk een teef zou boven een reu gekwalificeerd worden! (Dat heb je nu van al die emancipatie.)

Maar wist U dat aanvankelijk deze beker bestemd was voor het St. Hubertuslid, cq. voorjager, met het hoogste A-diploma? Echter doordat er dat jaar niemand een "A" haalde werd de definitie schielijk aangepast zoals hier-

boven beschreven.

-Tevens een brief d.d. 9 Augustus 1976 van St. Hubertus aangeeft dat 16 deelnemers aan de "Onderlinge" hebben meegedaan en de St. Hubertuswisselbeker, die overigens niets met de "Onderlinge" te maken heeft, maar alles met de KNJV-proeven, o.m. georganiseerd door de afd. Den Haag, aan Shandy van 't Velftland van de heer J. Boot toekomt (B-diploma, 74 punten), terwijl "Ronald" van de heer de Vroe als jongste deelnemende hond (18 maanden) het B-diploma behaalt met 72½ punt?

Red: Nou zo karig had ik het niet gedaan met dat halve punt; geef toch een heel punt!

-Er ook nog een "Silver Peatghost" wisselprijs heeft bestaan, maar die er niet meer is.....???

De verst eindigende hond met het hoogste aantal punten kwam hiervoor in aanmerking. En wie kreeg onder meer die prijs? Juist; de heer de Vroe, in Augustus 1977, voor de beste A-hond! Dat hebt U goed geraden, lezer(-es).

-In 1977 heel wat zaken gebeurd en geregeld zijn?

Zo blijkt uit een brief van St. Hubertus, d.d. 21 Februari 1977, dat er op 13 Maart daaraanvolgend een bezoek aan het museum "Doorwerth" gepland staat, waaraan 23 volwassenen hebben deelgenomen (kosten per persoon F1,50) en 5 kinderen ("aangeslagen" voor F 0,75).

Red: Wel ja, wilt U bij het 12½-jarig jubileum nog voor een dubbeltje op de eerste rang zitten? Nee toch!! Het gaat U zeker F 10,-- kosten, dat Doorwerth!

-Verder op 20 Februari 1977 jachthondenproeven zijn gehouden en de keurig uitgetypte recapitulatiestaat een totaal voor het C- en B diploma aangeeft dat er zijn mag??

Welke namen treffen we aan in de categorieën C-B-A??

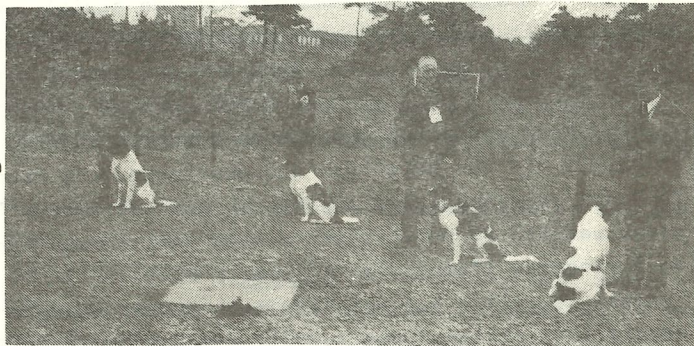
U raadt het reeds; zeker twee honden in de A-categorie: M. Bakker met Astor, J. Brunt met Nimrod.

En om de zaak wel "duidelijk" te stellen, de categorieëndeling in C, B of A had niet dezelfde betekenis als het C, B of A-diploma!

Men wilde met de categorieëndeling slechts aangeven dat de categorie A op de "onderlinge" streng werd gekeurd, categorie B minder streng en C (lekker) soepel. In de B-categorie won J. Boot met shandy van 't Velftland. Dan volgen er nog (volgens mij) jeugdige deelnemers(-sters), dat wil zeggen bij de honden en dan zie ik ondermeer de namen van honden met een goede vermelding: E. A. Bloemendal met Lady, W. Linnenkamp met Joeri, J. A. W. F. Kwint met Rufus van Nimrodhok.

-In datzelfde jaar 1977, een bepaalde enthousiaste hondeman geen lid kon worden vanwege een toen reeds uitgevaardigde ledenstop ? Wel mocht hij op de "wachtlIJst" komen !
(Ik heb in de correspondentie nagegaan of we de enthousiaste hondeman verder nog tegenkomen. Zijn naam is "haas". Wat voor mij betekent, dat hij nog steeds, anno 1983, staat te wachten voor de deur; Arme kerel (!!))..... of een "stuk" correspondentie is zoekgeraakt.

-Wij ook in September 1977 een exterieurkeuring op ons terrein in Waalsdorp verzorgden ? Keurmeester was de heer v. Goesten ! De winnaar van die dag was de heer J.A.W.F. Kwint met Rufus van Nimrodhok (Heidewachtel).

Exterieurkeuring
bij St. Hubertus
door de heer Goesten
Open Klas Drentsche
Patrijshonden 1977.

-Ook toen al volgens de stukken van Maart 1977 de trainingen van 10.00 uur tot 12.00 uur duurden ?
Tegenwoordig hebben we nog steeds tijdproblemen; kennelijk met zomer- en wintertijd ! Zelfs hebben we tijden gekend dat we om 9.30 uur moesten beginnen en wel voor de jonge honden. Zo vroeg uit bed ? Brrr !

-Het ongelofelijke in 1977 voorkwam ? Namelijk dat aan een zekere heer Achtien werd verzocht z'n contributie (en nu komt het lieve lezer !) van..... F 32, -- over te maken ?
Red: Afgezien van het feit dat ik, nota bènè, tegenwoordig F 60, -- moet betalen heb ik me onwillekeurig afgevraagd wat voor ramp er zou zijn ontstaan als het secretariaat in 1977 zich in de getallen zou hebben vergist ! Bijvoorbeeld: De heer Tweeendertig, wordt verzocht zijn contributie van F 18, -- over te maken !!!

-De begroting in April 1977 voor lesmateriaal totaal F 500, -- bedroeg en de opsteller daarvan de brutaliteit had om als tip door te geven:
"Ik beveel aan: Het verkrijgen van ca. 40 ha vlakjacht, goede dekking, waterwerk dient mogelijk te zijn tot een breedte van 50 m, jachthut dient aanwezig te zijn; wild zal zelf uitgezet worden."
N.B.: Alléén voor St. Hubertusleden; terwijl met een begroting van F 2000, -- één en ander kan worden betiteld als: "Een makke boer hè ?"
En wie denkt U, dat dit heerschap was ?

-Ook in datzelfde jaar 1977 het aankomend lid, T.J. Blaauwhof, voor wie de driekleur later zo vaak in de top heeft gestaan, vanwege de behaalde A-diploma's, (ja Jan Groen, ook voor jouw hond heeft de driekleur gewapperd, net als voor vele anderen,) te horen kreeg dat een begrenzing was aangelegd aan het ledenaantal ? Dan zeg ik maar: "Driewerf Foei !!!"

-Het erg leuk is in de correspondentie aan te treffen een zin, gericht aan een hondeman, dat hij: "Zijn plaats beschikbaar moet stellen aan een ander, maar zijn donatie toch nog van harte welkom is."
Red: Ik zou zeggen: "Jullie kunnen de pot op."

-De heer Scheurleer in 1977 met "Bonny" aan de Nimrodwedstrijden heeft meegedaan ?
En de begroting op F 1959,80 uitkwam ?
Maar..... dat ook Mevrouw A. Gondrexon-Ives Browe keurmeesteres zou zijn conform een brief van St. Hubertus, d.d. 25 September 1977, vond de keuring plaats in Waalsdorp.
Red: Maar hoe zit dat met keurmeester van Goesten, die ook in September zou komen ? (Zie eerder). Die vraag nu werd al gauw opgelost. Een "bereoud" lid deelde mij mee dat mevrouw toen ziek was en de heer v. Goesten ons "uit de brand" hielp die dag. Zo zie je maar weer, je moet detective zijn om achter zaken te komen.

-Wanneer we naar 1978 gaan er de volgende zaken aan de orde waren ?
 Ten eerste dat aan de Nimrodwedstrijden in dat jaar meededen de heren:
 J.Brunt met Nimrod v.Notterveld,Duitse Staande Langhaar.
 M.de Groot met Aragorn v.d.Geuren,Drentsche Patrijs.
 P.Sandifort met Rinaldo van Andromeda.

Ten tweede dat wij "Domeinen" (met een zielige trek om de mond)vragen de pachtkosten van F 1000,--,die door hen nota bene naa F 600,-- zijn teruggebracht,later in het seizoen te boeken vanwege de economische teruggang.

(Nou ja !!!!!!!)

Ten derde dat de begroting 1978 uitkomt op een bedrag van F 3308,47 ?
 Red: In 1977 was dat F 1959,80.Zie je wel,het groeit weer de pan uit !!
 Ten vierde,dat op de Algemene vergadering van 13 Februari 1978 werd bepaald(voor de honderdste maal !!!) dat:

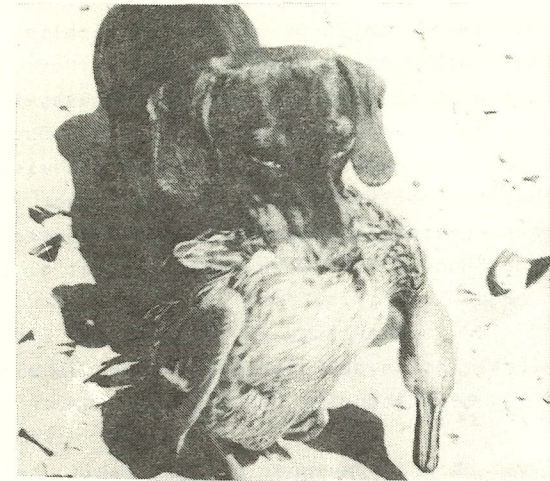
"GEEN HONDEN MEER IN HET CLUBLOKAAL
 WORDEN TOEGELATEN ?"

Bovendien werd in die Algemene vergadering bepaald dat:"De leden persoonlijk de verantwoording dragen voor hun hond(-en) en dienen derhalve er zorg voor te dragen,dat het voorterrein (Red: op het achterterrein mag je dus alles laten "vliegen") niet door hun hond(-en) bevuild wordt. En nu komt het lieve lezers:"Voor eventuele ongelukjes is een schop beschikbaar,zodat zij zelf voor de verwijdering kunnen zorgen."

Red:En ik bij het lezen van deze zin maar denken aan m'n schoen ! Iedere hond die wat doet krijgt van mij een "schop".Dus wegwezen !! Of krijgt iedere (intelligente) hond een spade mee ?

Ten vijfde (en dat is rampzalig) de vergadering van 13 Februari 1978 bepaalt dat de contributie wordt opgetrokken naar F 50,-- per jaar en voor een tweede hond een bijdrage van F 15,-- wordt verwacht.Slimme keuzes, die penningmeesters !

-In 1979 de heer H.J.v.Weeren, onze huidige instructeur, toen aan de Nimrodwedstrijden heeft meegedaan ? Zijn hond Aslak van het Staringsland staat nog steeds als Duitse Staande Draadhaar goed genoteerd; en dat op de jaarvergadering op 21 Maart 1979 maar liefst 26 leden zijn verschenen en 5 donateurs ?

Onze Jachthondenschool is niet alleen voor de groten onder de honden zoals U hier ziet.

-In 1980 weer getracht is om hoge ogen te gooien naar de Nimrodbeker ? Toen zetten zich in de heren Groen met Famke v.h.Drentse Hiem (Staby) en T. Blaauwhof met Susan of Mary Rose (Golden Retriever).

-In het jaar 1981 ook voor onze vereniging interessante dingen zijn gebeurd ?
 En dan starten we met alweer een worp naar de Nimrodbokaal door de heer J.Boot met Deborah Platina van het Bootenhuys.Ja, ja, zo'n wedstrijd is geen kattenpis, Jacques; helaas kan niemand daarna zeggen:"Een volgende keer beter".Toch een geweldige prestatie, lieve lezers om zover te komen !!

-Bijvoorbeeld als mijlpaal mag worden genoemd dat we een clubblad kregen getiteld "Mooi Apport" ? Dat nu werd beslist in de Algemene vergadering van 18 Maart 1981.

Red:Op de laatste bladzijde van het datumloze "Mooi Apport", eerste jaargang nr.1, staat:"Op deze pagina (blanco) willen wij gaarne de volgende keer Uw copy hebben".Dat was ook de eerste en laatste maal dat zo'n zin erop stond, want de copy kan tot op de huidige dag niet verwerkt worden; zoveel animo is er voor.

Proficiat aan de uitvinders van het blad !

-Ook weer in 1981, nu in Zevenhuizen, Onderlinge proeven werden gehouden ?

Maar liefst 30 honden werden ingeschreven van St. Hubertus en gevorderde cursisten van de afdeling Den Haag; meer dan 70 mensen, ook particulieren, zich voor de exterieurkeuring op !

Naast vele triomfen behaald door hond en (een beetje door de) baas, steekt toch wel af onze Oscar, (de eerste hond van die naam van ons aller Bert Mientjes), die de Hubertus Puberprijs in ontvangst mocht nemen. Een wisselbeker, die aan de hond werd uitgereikt met een puntenaantal van maar liefst 72 !! Overigens wordt deze Puberprijs uitgelooft voor de beste jonge hond (tot 20 maanden) op de "Onderlinge". Deze prijs bestaat al vanaf 1975.

-In 1981 ook de KNJV voor het eerst tijdens de "Onderlinge" een KNJV wisselbeker uitloofde voor de beste gebruikshond ?

-In November 1981 wij een brief van onze hondekenner bij uitstek (in het bijzonder ten aanzien van de Duitse Staande Draadhaar) mochten ontvangen, waarin hij onze jachthondenschool lof toezwaaide voor alle inspanning en prestatie's op hondengebied, maar..... dat hij ook de waarschuwend vinger opstak en de raad gaf niet te veel hooi op de vork te nemen ten aanzien van extreem moeilijke proeven ? Juist, dat was de heer van Buuren. Deze moeilijke proeven hadden betrekking op het toen op stapel staande "St. Hubertusdiploma".

Red: Arend, je bent zowel hoopgevend als temperend en dat stellen we allen zeer op prijs. Graag nog veel advies aan onze Jachthondenschool St. Hubertus !! Overigens: ben ik even blij dat die kwestie niet is doorgegaan ! Mijn hond was er niet doorgekomen !! Tien minuten "apport onder water", een uur "rugzwemmen" voor de hond Maar nu steek ik de draak ermee !

-Tenslotte ook de heer Neggers in 1981 bij ons een lezing gaf en liet zien hoe je je hond kunt "opwerken" naar de Nimrodproeven. Geweldige prestaties verrichtte zijn hond ! Proficiat, U kwam "over de streep".

-In een brief van de heer R. Bollen, deze met "corpulente trots" de school in 1982 meedeelde, dat St. Hubertus nu 57 leden telde, 14 donateurs en 1 erelid ? En dat de begroting in 1982 nu uitkwam op F 4345, -- ? Red: Alles gaat bij hem in de "breedte" groeien, dacht ik zo !!

-In datzelfde jaar 1982, ook Tineke Antonisse een bijzondere interessante ochtend bij ons in Waalsdorp verzorgde ? Dank daarvoor !!

-Tenslotte in het jaar 1983, op de "vooravond" van ons jubileumjaar 1984,

de volgende gebeurtenissen plaatsvonden ???

Ten eerste, dat wij helaas de "Onderlinge" niet mochten omzetten in een zodanige vorm, dat de jachthondenproeven van St. Hubertus een officieel karakter zouden dragen, d.w.z. met een door de Commissie Jachthondenproeven (CJP) erkend diploma ?

Red: Nou, wat maakt dat uit of we een officieel KNJV-diploma hebben ! We doen toch wel met de jaarlijkse proeven mee, of dat nu een "St. Hubertusdiploma" heet of een "KNJV-diploma". Het is allemaal één pot nat. Het gaat om het toetsen van de gebruikshond als jachthond. Basta !!!

-De heer Jagersky een lezing zou houden over veldwerk, maar die om allerlei redenen niet is doorgegaan ?

Red: Organisatoren, deze heer heeft lang gewacht en stil gezweven, maar in Januari 1984 kon hij toch zijn lezing houden en..... dat hebben wij mooi meegekregen.

-Nota bene, die "rondborstige" mijnheer, die nu onze financiën in het clubje beheert, de euvele moed in 1983 heeft een voorstel te doen om het "werkend lid" aan te slaan voor F 60, -- ? (En dan te bedenken dat men ooit in 1975 begon met F 25, --, weet U nog ?)

en.....

Erger nog, er een begroting op de tafel komt van F 5225, -- (Nou ja, dat is vanwege allerlei uitbreidende activiteiten van onze school; beter dat, dan een club met weinig activiteiten.)

En zo lieve lezers (lezeressen) ben ik aan het eind gekomen van mijn rondgang door ons dossier. Een goed Jubileumjaar toegewenst ! Leve de Jachthondenschool St. Hubertus !!

Namens de Jubileumcommissie,
M. Th. Rubay Bouman.

"De geboorte van een vereniging voor honden"

In de Nederlandse Jager van 22 Januari 1971 verscheen een artikeltje waarin melding werd gemaakt van het oprichten van een vereniging voor jacht en gebruikshonden "Hubertus".

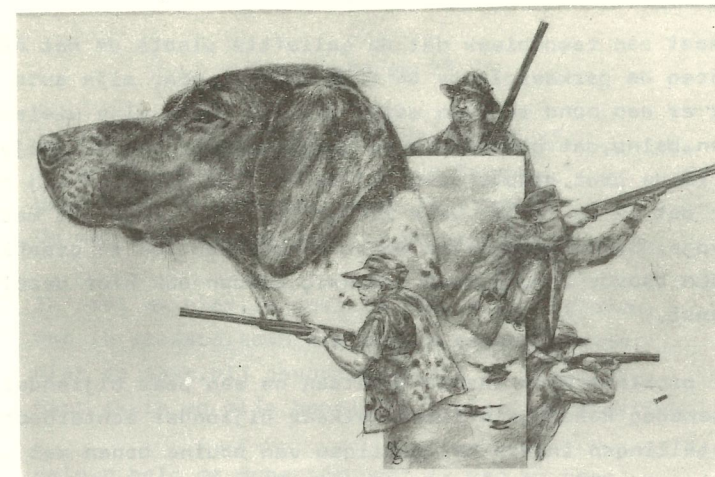
Bij zorgvuldige lezing van het betreffende artikel blijkt al snel dat het toch geen vereniging voor honden is, doch dat het hier gaat om een vereniging van eigenaren van jachtgebruikshonden.

De oprichtingsvergadering vond plaats op Zondag 29 November 1970 in het clubgebouw van de jachtschietclub "Waalsdorp", hieruit volgt wel duidelijk dat de geboorte van de vereniging iets voorspoediger is verlopen dan kort geleden werd verondersteld. Ja, zo is dat, maar dat de vereniging haar echte levensvatbaarheid bewees kwam pas ongeveer een jaar later! Dat was omstreeks eind 1971; daarvandaan ons 12½ jarig Jubileum.

Dat de oprichtingsvergadering plaats vond op "Waalsdorp" was geen toeval. De leden van de kleiduivenvereniging waren veelal jagers en onder hen dus vanzelfsprekend verschillende enthousiaste jachthondenbezitters. Uit eideloze gesprekken in het clubhuis van "Waalsdorp" bleek dat er behoefte bestond aan gelegenheid om de honden en vooral niet te vergeten ook de jagers te oefenen in het jachtbedrijf. Een van de meest enthousiaste jagers op dit punt was een lange besnorde figuur welke de beschikking had over twee bijzonder eigenwijze tekkeltjes. Steeds meer jagers brachten een hond mede en het bestuur van de schietclub "Waalsdorp" overwoog reeds om een jachthondencreche te gaan bouwen, dit om de talloze plasjes en soms zelfs erger te voorkomen.

Alle gekheid nu opzij gezet, het bleken Klinkert en mijn persoontje al ras dat er serieus belangstelling bestond om gezamenlijk te gaan oefenen met de verschillende jachtgebruikshonden; en om dit te doen op dagen dat er ook werd geschoten leek ons erg bezwaarlijk. In 1971 schoten wij nog niet op Zondag en gezien het feit dat in Nederland op deze dag niet mag worden gejaagd leek ons nu juist de Zondag een ideale gelegenheid om de bezitters van jachtgebruikshonden met hun dieren te oefenen.

Wij realiseerden ons terdege dat vele echtgenotes onze plannen niet bijzonder zouden waarderen. Weer een aanslag op de vrije tijd die vaders nog over had voor het gezin. Wij hoopten echter dat het enthousiasme van de hondenliefhebbers over zou slaan op het gezin en dat uiteindelijk het gehele gezin interesse en plezier zou krijgen in het gebeuren met de honden. Als we nu op een mooie Zondagochtend de kleiduivenbaan bezoeken meen ik

te mogen stellen dat deze verwachting niet beschaamd is.

Tot de werkers van het eerste uur behoorden Erik Klinkert, Henk van Meijgaarden, Henk Beusekamp en nog enkele begeesterde figuren. Gezamenlijk besloten wij een oprichtingsvergadering uit te schrijven en deze vond plaats op Zondag 29 November 1970 op Waalsdorp. Het eerste bestuur werd geboren en bestond uit R.E.B. Klinkert voorzitter, H.J.J. Beusekamp secr. penn., H.J. van Meijgaarden commissaris en A.G. Geerts commissaris.

H. Beusekamp, Stek Geerts en Mej. Flinterman namen op zich de statuten samen te stellen en enige tijd later was dit dan ook voor elkaar.

Ik vond toen dat mijn ei gelegd was en trok mij uit de organisatie terug. Erik Klinkert ging Den Haag verlaten en werd opgevolgd door Henk van Meijgaarden, welke tot nog toe de leiding in handen heeft. Het is een bijzonder gelukkige omstandigheid dat deze voorzitter tevens voorzitter is van de jachtschietclub "Waalsdorp". Hierdoor is het mogelijk eventuele problemen en kreukels snel en netjes op te lossen en glad te strijken.

Nu ik geen bestuurslid zelfs geen lid meer ben, maar wel donateur van de vereniging is het mij mogelijk het huidige gebeuren op "Waalsdorp" iets afstandelijker te bekijken.

De samenwerking tussen beide verenigingen was en is bijzonder prettig. Wat overigens niet betekent dat er nooit wrijvingen zijn of zijn geweest. Het grootste probleem was de verontreiniging. Hoewel de plasjes in het clubhuis drastisch verminderen, ook al door een entreeverbod voor honden, werd de omgeving één grote hondebak.

Tot overmaat van ramp bleek dat de geliefste plaats om het één en ander te deponeren de parkeerplaats te zijn en daar waar mijn auto altijd staat, ook bleek er een hond te zijn welke beslist tegen mijn wielen aan wenste te plassen. Welnu, dat plassen is te vergeven, maar dat ik vrijwel elke Woensdag in de prut stapte ging mij te ver. Het verheugt mij nu dan ook bijzonder dat ik op Zondag vele lieden tegenkom uitgerust met een pioniersschepje, doende de hoopjes om te schuffelen. Ook de graaflust van de vele honden baarde zorgen, maar gelukkig bieden ook hier dezelfde schopjes uitkomst.

Een ander probleem kwam ineens opzetten na een paar bijzonder warme dagen. Op een Woensdag keken vele lieden elkaar bijzonder achterdochtig aan en veronderstellingen inzake het nuttigen van bruine bonen met uien of andere kwalijke luchtjes veroorzakende voedingsmiddelen staken de kop op.

De daarop volgende Zaterdag hetzelfde, eigenlijk nog wel erger, zo erg dat wij daar eigenlijk niemand van konden betichten.

Na een diepgaand onderzoek vonden wij op het dak van het clubhuis de in verregaande staat van ontbinding verkerende lijken van een koet, een konijn en een eend. De veronderstelling dat deze beesten op eigen kracht op het dak terecht gekomen waren om daar de eeuwige jachtvelden op te zoeken werd van de hand gewezen. Na nog diepgaandere onderzoeken bleken de kadavers tekenen van apport te vertonen, hierna was het mysterie rap opgelost. Onze vrienden van St. Hubertus bleken oefenmateriaal na gebruik op te bergen en te bewaren op het dak van het bijgebouwtje. Na overleg met het bestuur was men het met ons eens dat ten aanzien van het opruimen van de kadavers een schop en een kuil een meer aangewezen weg was.

Als ik nu in 1984 bijna 14 jaar later eens overzie hoe de zaken er nu voorstaan dan mag ik opmerken dat, tot mijn grote genoegen, de vereniging die in 1970 door 21 mensen werd opgericht en die medio 1971 daadwerkelijk met de honden ging oefenen, er nu wel bijzonder welvarend voorstaat. En in het bijzonder valt op dat naast de jager ook vele niet-jagers hier hun honden voor het jachtbedrijf oefenen.

De samenwerking tussen beide besturen is uitstekend en het moet mij van het hart dat ik het zeer zou betreuren wanneer onze wegen ooit zouden moeten scheiden.

Ik wens het bestuur en de leden van de jachthondenschool St. Hubertus van harte geluk met hun Jubileum en ik hoop dat wij hen nog vele jaren gastvrijheid mogen verlenen.

Stek Geerts.

"Waar sta ik?"

Ik kwam met mijn hond bij "St. Hubertus",
En dacht, hoe moet het nu lieve Petrus,
Waar moet ik gaan, waar moet ik staan,
Om met mijn hondje, door al de proeven te gaan.

Ik voel me hier, ik voel me daar, o zo verloren,
Het is verward, toch zie ik het ergens gloren,
Hier en daar, bij gevorderden, zie ik dynamiek,
Maar ik, ik en mijn hondje zijn niet van elastiek.

Help, o help me Hubertus, want ik ken er geen,
Hoe kom ik, als groentje, door alle proeven heen,
Dan helpt me de trainer, hij voert me bij de hand,
Want die beste knul heeft van honden verstand.

Mijn gebedje wordt nu steeds meer verhoord,
Ik en mijn hondje worden afgericht zoals 't behoort,
"Apport", "kom voor", "down" en meer van dat,
Horen mijn hondje en ik, nu iedere Zondag, ik ben 't zat.

Thans ken ik het vak, want ik heb nu een "C",
En via de kennis van Hubertus, weldra een "B",
De kunde van hondeman heb ik nu verworven,
Ook het A-diploma is binnen, thans ben ik "bedorven".

Want de top heb ik (?) voor mij nu bereikt,
Door middel van Hubertus heb ik me verrijkt,
Nu weet ik niet meer wat ik moet doen,
En het lidmaatschap, nou... dat kost ook poen.

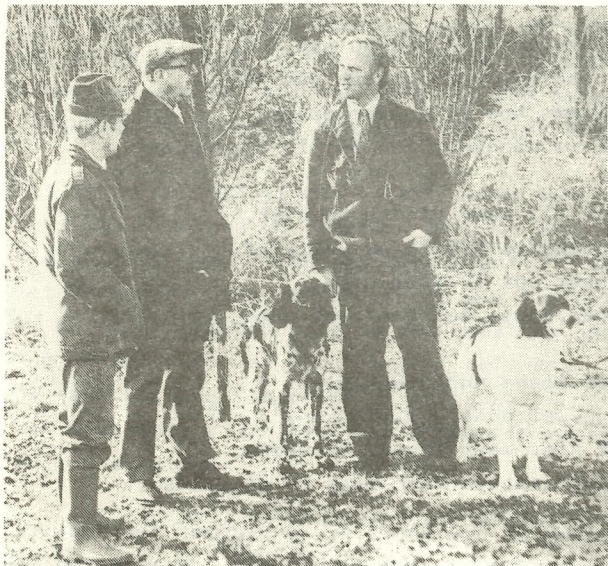
Weet je wat ik doe, lieve Hubertusman,
Géén lid meer zijn, wel donateur, dat kan,
Dan behoef ik ook niet meer zoveel te komen,
Die lui op de "club", zitten toch maar te dagdromen.

Nu de MORAAL, lieve lezer en lezeres,
 Leer uit het voorgaande Uw eigen les,
 Deze school bood U weleer van alles aan,
 Maar waar dient U als "rechtgeaard" lid te staan ?

Dáár bij die "club" natuurlijk, daar is Uw inzet nodig
 Profiteurs alléén, ach, die zijn voor Hubertus overbodig,
 Uw ideëen, Uw blijvende inzet, daar komt 't op aan,
 In de organisatie, daar kunt U Uw mannetje staan.

Daar zijn "Onderlinge", ja lezingen tot diep in de nacht,
 En ook evenementen, barbeques, wat had U gedacht,
 Daar kunt U Uw organisatietalenten botvieren,
 Maak St. Hubertus "groot(s)", help het meebestieren !!!

"Een lid."

ASTOR,
 de Drentsche Patrijshond,
 die voor velen zowel bin-
 nen als buiten onze jacht-
 hondenschool een voorbeeld
 was. Voldeed zeer goed als
 praktijkhond die voor zijn
 baas schier onmogelijke
 apporten op het tableau
 bracht. Daarbij was het een
 vertrouwd beeld als hij
 onder de rustige leiding
 van Thijs Bakker, waar no-
 dig, onderricht gaf aan baas
 en hond; altijd perfect in de
 hand zonder enige vorm van
 slaafsheid.

Helaas is dit beeld niet meer te zien op onze jachthondenschool. Het is
 Thijs dan ook gegund met zijn nieuwe hondjes evenveel plezier en voldoe-
 ning te hebben en dat zij in de toekomst deze voortrekkersrol misschien
 ook kunnen vervullen.

"Kontinentale Staande Hond."

Onder deze titel gaan we trachten een antwoord te vinden op de vraag: "Wat
 moet een Kontinentale Staande Hond kunnen presteren om waardevol te zijn
 voor de jacht?".

Vermits er eindelijk, in ons land, gewerkt wordt aan het verbeteren de pres-
 tatie's van de jachthond (en zijn baas) en vooral rekening gehouden met
 de grote verschillen van mening hierover, niet alleen op nationaal, doch
 ook op internationaal gebied, is het wel interessant, hier eens wat dieper
 op in te gaan.

We zullen stuk voor stuk en zo beknopt mogelijk behandelen:

1. Africhting en bruikbaarheid.
2. Het werk vóór het schot.
3. Het werk ná het schot.
4. Besluit.

Wel te verstaan, zullen deze dingen beschreven worden gezien door de bril
 van "Bretoen" en het is best mogelijk, dat sommige lezers zullen oordelen
 dat deze bril "gebarsten" is. Dat doet echter minder ter zake. De bedoeling
 is: Elke ware liefhebber tot nadenken te stemmen, om alzo tot een zo goed
 mogelijk, eensluitende, Belgische en misschien Internationale verstandhou-
 ding te komen.

Om te beginnen: Africhting en bruikbaarheid.

Iedereen zal het wel met ons eens zijn, als we beweren dat een ongedisci-
 plineerde hond nooit waardevol kan zijn voor de jacht, zelfs niet indien
 hij beschikt over grote, natuurlijke kwaliteiten. Een belangrijke vereiste
 dus: de discipline. Deze verkrijgt men, door een goede opvoeding, gevolgd door
 dressuuroefeningen zoals: volgen aan de lijn, houden van aangewezen plaats
 (down), komen op bevel, flankeren, gedwongen apport, om er maar enkele van de
 bijzonderste op te noemen. Om dit alles te bereiken, is er al heel wat ken-
 nis en geduld nodig, doch met enige moeite is dat wel van elke hond te be-
 komen. Toch willen wij even de nadruk leggen op de volgende dingen:
 Jager en hondenliefhebber moeten zich duidelijk bewust zijn van het ver-
 schil tussen "dressuurgehoorzaamheid", "jachtgehoorzaamheid" en vooral
 "jachtaanleg". Laten we dit even toelichten.

Nemen we nu een perfect gehoorzame hond, die op het oefenterrein elk bevel
 gladjes uitvoert, dan hebben we al heel veel bereikt en kunnen we met deze
 hond een A-B of C diploma behalen, om het maar op z'n Hollands uit te druk-
 ken.

Nochthans, dat elke bezitter van zulke hond zich vooral bewust worde van feit, dat dezelfde, gedisciplineerde hond, eerst nog zijn "jachtgehoorzaamheid" en zijn "jachtaanleg" moet bewijzen. Hiermee bedoelen we, dat, niettegenstaande de perfecte gehoorzaamheid op het oefenterrein, hiervan in de jachtpraktijk niet veel meer zal te bespeuren vallen, indien dezelfde hond niet geleerd heeft zijn jachtpassie in te tomen, wanneer hij voor levend wild komt. Om maar één voorbeeld aan te halen:

We hebben honden gezien, die op bevel of teken, op elke afstand netjes "Down" gingen, tot ze een haas zagen lopen.....en dan was het liedje uit! De echte "jachtgehoorzaamheid" in zulk geval is deze, waarbij de hond, zonder bevel, dus automatisch, afgaat voor een zichtbaar haas. Deze stap is al heel wat moeilijker om te maken. Immers meegesleept door hun jachtpassie, zullen vele honden hun "dressuurgehoorzaamheid" eenvoudig overboord gooien, beneveld als ze zijn door de geur, of bij het zien van wild. Toch is dit redelijk snel te beheersen, als de grondbeginselen er maar goed inzitten. De derde voorwaarde is daarom nog van het grootste belang, nl: de "jacht-aanleg". Vooraleer aan de africhting te beginnen is het absoluut noodzakelijk, zich ervan te verzekeren, dat onze leerling een "jager" is, want het zou nutteloos zijn kostbare tijd en inspanning te verspillen aan een nul-liteit, die geen, of weinig natuurlijke, ingeboren jachteigenschappen bezit, want dat kan men hem niet leren. Want wat gedaan, indien onze leerling, niet-tegenstaande zijn mooie discipline, geen of weinig interesse toont voor het wild?

Hiermede willen we duidelijk stellen, dat een hond in de eerste plaats, de nodige natuurlijke jachteigenschappen moet bezitten, om het de moeite waard te maken, hem af te richten.

Uit hetgeen vooraf gaat, kunnen we al vaststellen dat het geen klein bier is, een goede, jonge jachthond te kiezen en deze te leren gehoorzamen, in huis en op het oefenterrein, vooraleer aan de jacht te beginnen. Zijn we éénmaal zover, dan breekt de tijd aan, om de opgedane kennis in de praktijk toe te passen en wel: Het werk VOOR HET SCHOT.

Hierbij zullen we alleen nagaan, wat er zoal aan prestatie's verlangd worden van de Kontinentale Hond, niet alleen in ons land, doch ook elders. Ten eerste: het VELDWERK, waarbij de hond een doeltreffende zoekwijze moet vertonen, het veerwild vast moet voorstaan met hoge neus, alleen aantrekken op bevel en rustig blijven bij het springen van wild en op schot. Daarbij dient de goede veldhond hazenrein te zijn. Dit betekent dat hij wel een haas mag voorstaan, doch niet achtervolgen.

Ten tweede: het WATERWERK. Om bruikbaar te zijn op waterwild dient onze helper niet alleen de snippen vast voor te staan, doch moet hij ook rietkragen en velden kunnen uitdrijven. Net zoals bij ten derde:

de BOSJACHT. Hierbij ontmoeten we twee aspecten: de jacht voor de voet in de hagen, kanten, heide en open bos, waar de hond dient te werken, zoals bij de veldjacht, maar dan onder het geweer, of het uitdrijven van dichte dekking, waarbij onze hond het wild dient te stoten en liefst luid halsgevend achtervolgen, om het voor de geweren te brengen.

Ten vierde: ROOFWILDBESTRIJDING. Waarbij van onze leerling gevraagd wordt dat hij elke ongewenste predator te lijf gaat en afmaakt.

Al deze taken dienen uitgevoerd te worden in samenwerking met de baas, waarbij natuurlijk de discipline (jachtgehoorzaamheid) steeds dient gehandhaafd te worden.

Hebben we nu onze hond zover, dat hij dat allemaal kan, dan moeten we nog denken aan: Het werk NA HET SCHOT, nl. het apporteren.

Bij de dressuuroefeningen heeft onze leerling geleerd, op bevel elk voorwerp op te halen en zittende in onze hand af te geven. Nu gaan we dit in de praktijk toepassen en dan dienen we rekening te houden met de volgende mogelijkheden.

1. Gewoon zichtapport te land.
2. Vrijverloren zoeken naar een stuk dat in lage dekking ligt.
3. Apport uit hoge dekking, van een stuk wild, dat de hond niet heeft zien vallen.
4. Markeerapport, vooral tijdens klopjachten, waarbij de geschoten stukken dienen binnengebracht, na het einde der drift.
5. Apport op spoor: opzoeken en binnenbrengen van gekwetst wild.
6. Zichtapport te water.
7. Zichtapport over water.
8. Dirigeerapport te land en te water: waarbij een stuk wild dient binnengebracht, dat buiten bereik van de jager ligt en dat de hond niet weet te

liggen.

9. Dirigeerapport over water.

10. Het apporteren van predators. (Katten-vossen, enz.)

Dit lijstje kan nog wat aangevuld worden, doch we hebben hiemeer het bijzondere gehad. We dienen nu enkel nog aan onze hond te leren, hoe hij zijn baas bij een ziekgeschoten stuk rood-of zwartwild moet brengen, hetzij aan de zweetriem, door doodverluiden, of door doodverwijzen en dan kunnen we spreken van de "Algemeen bruikbare Kontinentaal", gezien volgens de internationale normen.

BESLUIT.

Het zou schrijver heel wat waard zijn, de gezichten te zien, of de reacties te horen van vele jagers, na het lezen van het voorafgaande. Deze reacties zullen zeer zeker van nogal uiteenlopende aard zijn, waaronder waarschijnlijk een van verontwaardiging. Bij deze "verontwaardigden" zou schrijver zich willen aansluiten. Inderdaad mag gezegd worden: "Waar gaat dat naartoe? Welke hond is bekwaam, om al deze taken tot een goed einde te brengen?" Misschien bestaan er wel zulke "fenomenen", maar wij hebben er in onze lange jagers en hondenloopbaan in elk geval nooit zo eentje ontmoet.

Verder zou het een "hondenleven" lang duren, om dit alles aan te leren. En als men dan toch al deze dingen wil eisen van één hond, zou het te proberen zijn, hem ook nog het bewakings- en verdedigingswerk bij te brengen. Zodoende zou er nog slechts één enkel ras dienen gefokt te worden en daarmee was de kous dan af. Spijtig genoeg zou het toch moeilijk worden, dit superras in een vossepipje te stoppen, of het te gebruiken als schoothondje.

Maar kom, elke gekheid op een stokje. Onze mening is, dat, net zoals in het dagelijkse leven, men ook tegenover onze honden met beide benen op de grond dient te blijven. De verscheidenheid in de rassen is er juist om iedere jager in de gelegenheid te stellen, datgene uit te kiezen, wat past bij zijn jachtterrein, het erop voorkomende wild en de persoonlijke voorkeur, waarop elke jager recht heeft.

De goede, gewetensvolle fokker, zorgt voor het behoud der jachteigenschappen van het ras, dat hij gekozen heeft. Hiervoor past hij een selectieve fok toe. En gaat dan de produkten ervan uittesten op de voor- en najaarswedstrijden. Alleen de beste elementen worden weerhouden voor de fok. De jager kiest een hond uit zijn lievelingsras en leert hem, wat nuttig is, in zijn persoonlijk geval. Dat is de goede oplossing. Een waterwildjager richt geen teckel af voor het dirigeerapport. Een konijnenjager kiest zich geen pointer en iemand die het voorrecht bezit alle soorten wild te bejagen, zal zich ook wel de luxe kunnen veroorloven er twee (of meer) honden op na te

houden.

Om te besluiten kunnen we dus beweren, dat een Kontinentale Staande Hond aan zijn bestemming beantwoordt, wanneer hij, zowel vóór als ná het schot, op voldoende wijze, zijn mannetje staat, zonder in overdrijving of specialisatie te vervallen. Om dit even te verduidelijken: laten we het pure veldwerk aan Pointer of Setter, het drijfwerk aan de Teckel, Beagel of andere Basets, het dirigeerwerk aan de Retriever, de predatorbestrijding aan de jachtwachter, enz., enz..

Het is wel bewezen, dat de Kontinentale Staande Hond bekwaam is, om een of meerdere van deze speciale opdrachten uit te voeren. Maar het staat evenzeer onweerlegbaar vast, dat hierdoor, andere belangrijker taken slecht beïnvloed worden. Meer zelfs, geheel teloor gaan. Immers, een Kontinentaal, die gebruikt wordt als drijver of als gespecialiseerde apporteur, zal hierdoor zeer dikwijls het vast voorstaan verleren. Werkt hij veel op spoor, dan zal hij zelden of nooit, nog veerwild voorstaan met hoge neus. Als roofwildwurper zal hij, in de meeste gevallen, ook het nutwild gekraakt binnen brengen. Enz., enz.. (Daarbij kan de wurper natuurlijk het verschil niet uitmaken tussen beschermde- en niet beschermde predators. En wat gedaan met die mooie, waardevolle Siamees van de burens?)

Natuurlijk weten we wel, dat er steeds uitzonderingen op de regel bestaan. Men kan altijd trachten voordeel te halen uit deze uitzonderingen, door ze in te schakelen bij de fok. Doch ook hierbij zal blijken dat de algemene regel steeds terug komt en dat de uitzondering ook uitzondering zal blijven. Tenminste dat is de mening van ondergetekende, gestaafd door een 36-jarige ervaring, zowel op nationaal, als internationaal gebied.

BRETOEN.

"Vereniging voor jacht- en gebruikshonden "Hubertus".

Verslag van de tot nu toe georganiseerde activiteiten van de vereniging in oprichting van de eigenaars van jacht/gebruikshonden "Hubertus".

Na het rondschrijven, met daarin vermeld een omschrijving van het doel der op te richten vereniging, is men begonnen met op de Zondagochtenden samen te komen.

Na verloop van een aantal weken, bleken een twintigtal bezitters van jachthonden regelmatig gebruik te maken van de geboden gelegenheid om met hun honden te oefenen. Het bleek ook, dat naast de reeds geoefende honden ook een aantal jonge onervaren honden ten tonele verschenen. Onder leiding van de heren Klinkert en van Meijgaarden werd geoefend in de gehoorzaamheid, dressuur en het apport. Ondanks het slechtere weer bleef de animo bestaan. Dit gaf de commissie aanleiding een bijeenkomst te arrangeren en te komen tot het oprichten van een vereniging.

Aldus een schrijven uit een "grijs" verleden. Het toenmalige bestuur van "Hubertus" bestond uit:

Voorzitter	-R.E.B.Klinkert.
Secretaris/ penningmeester	-H.J.J.Beusekamp.
Commissaris	-H.J.v.Meijgaarden.
Commissaris	-A.G.Geerts.

Na enige jaren alleen maar groter te groeien, waarbij er een instructeur werd aangetrokken van een speurhondenschool, kwam het eerste grote evenement op 28 Mei 1976:

Koninklijke goedkeuring voor "JACHTHONDENSCHOOL ST.HUBERTUS."

Na de KNJV-proef welke werd gehouden te Wassenaar werd voor de eerste maal de "St.Hubertus-wisselbeker" uitgereikt. Deze beker gaat naar dié hond welke het hoogste B-diploma behaald op de KNJV-proef van de afd. Den Haag en

waarvan de eigenaar tevens ook de voorjager is en daarnaast ook nog lid van St.Hubertus. In Augustus 1976 ging deze beker naar de Duitse Staande Korthaar: "Golden Shandy van 't Velftland", eigenaar J.Boot.

Door de fam.Surig werd een wisselprijs beschikbaar gesteld voor de hond welke het verst kwam tijdens de KNJV-proef te Wassenaar. Deze "Silver Peatghost-wisselprijs" ging naar de Duitse Staande Draadhaar "Astor", eigenaar A.N.Warmenhoven. De prijs voor de jongste gediplomeerde hond ging naar de Duitse Staande Draadhaar "Bonny van het Leygraafhorst", eigenaar P.Scheurleer.

Op 20 Februari 1977 hield St.Hubertus een "onderlinge" proef. Als keurmeesters fungeerden de Heren S.Stevens en J.Oskam.

Onderlinge proef St.Hubertus 1977.

V.l.n.r. Dhr. Bakker-instructeur

Dhr. Oskam-keurmeester

Dhr. Kwint-lid (genieter)

Dhr. Stevens-keurmeester

Dhr. de Groot-lid (aandachtige toehoorder)

Het deelnemers aantal werd gesplitst in drie groepen, n.l. B-groep (gevoerd) hier was een gedeelde prijs voor de Drentsche Patrijshond "Astor" eigenaar M. Bakker en de Duitse Staande Korthaar "Golden Shandy van 't Velftland", eigenaar J. Boot. Beide honden behaalden 46 punten.

C-groep (beginners), hier behaalde de Duitse Staande Langhaar "Nimrod" van de heer J. Brunt 48 punten.

X-groep (voor honden onder 24 maanden) werd gewonnen door de Duitse Staande Korthaar "Anouschka van Klein Dijkerhoek", van de heer A. Uphof, ook zij behaalde 48 punten.

De vereniging bestond op 12-3-1977 uit 43 leden en 6 donateurs.

Inmiddels was de training overgenomen door M. Bakker met assistentie van J. Boot. In dit jaar ging de "Hubertusbeker" naar de langhaar "Nimrod" van J. Brunt en een ander groot evenement was de exterieurkeuring welke gehouden werd op Waalsdorp. Onder het keurende oog van de heer G. L. Goesten kwamen op 25-9-1977, 29 honden om deel te nemen aan deze keuring. Van de 4 Drentsche Patrijshonden, 1 Heidewachtel, 3 Weimarse Staande Honden, 1 Ierse Setter, 3 Labrador Retrievers, 1 Griffon, 2 Duitse Staande Draadhaar, 3 Duitse Staande Langhaar en 11 Duitse Staande Korthaar honden was de allermooiste van die dag de Heidewachtel "Rufus van Nimrodshonk" van J. Kwint. Met 27 volwassen en 7 kinderen ging de Hubertusfamilie een bezoek brengen aan het Nederlands Jachtmuseum in kasteel "Doorwerth", welk uitstapje afgesloten werd met het gezamenlijk nuttigen van pannekoeken.

Groots was het resultaat op de KNJV-proef in 1978 voor de St. Hubertus-leden, maar liefst drie honden behaalden hier een A-diploma. De Gordon Setter "Axel van Andromeda" van P. Sandifort, de Drentsche Patrijshond "Aragorn van de Geuren", van M. de Groot en de Duitse Staande Langhaar "Nimrod van Notterveld", van J. Brunt.

In 1979 was de grootste winnaar H. van Weeren met de Duitse Staande Draadhaar "Aslak van het Staringsland". Vol trots ging ook hij met een A-diploma naar huis.

K.N.J.V.-proeven 1978, te Zandvoort: de trotse winnaars.

Maken we nu een sprong naar 1981 en wel naar 5 april. Aan de voorzitter de Heer van Meijgaarden werd het eerste exemplaar van "Mooi Apport", het verenigingsblad, overhandigd.

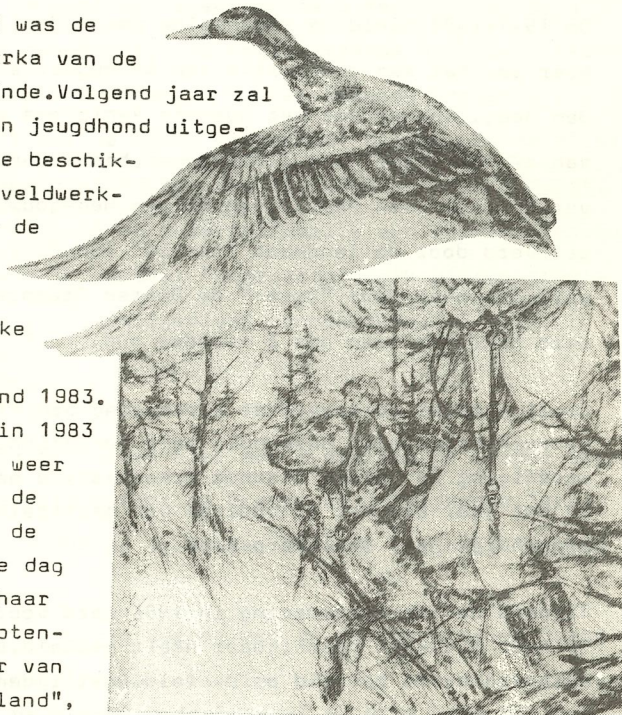
Op 19-7-1981 hield de vereniging een onderlinge proef te Zevenhuizen. Dit keer was het een combinatie van St. Hubertusleden met cursisten van de afd. Den Haag. Winnaar met het hoogste A-diploma werd de Golden Retriever "Susan of Mary Rose" van T. Blaauwhof, beste B-hond werd de Flatcoated Retriever "Gringo" van Mevr. A. van Bergen Henegouwen. De beste C prestatie werd geleverd door de langhaar "Saskia" van P. Groen. De St. Hubertuspuberprijs werd gewonnen door "Oscar" de Duitse Staande Draadhaar van G. Mientjes, deze hond was toen pas 8 maanden oud.

Op 21 Oktober vertoonde de vereniging een film over het africhten van een gebruikshond, welke deskundig werd toegelicht door de voorzitter van de vereniging De Duitse Staande Draadhaar, de heer A. J. van Buuren. Iets nieuws in dat jaar was het uitnodigen van gasttrainers waarvoor o.a. de heer J. Hoogendijk naar Waalsdorp kwam.

Tijdens de jaarvergadering in 1982 werd voor het eerst de wisselbokaal die de heer M. Bakker beschikbaar heeft gesteld, voor de hond welke de beste resultaten heeft behaald op de veldwedstrijden, uitgereikt. Eerste winnaar hiervan werd de Ierse Setter "Moanruad Harriet" van R. Kersten.

Nieuw dit jaar was een gecombineerde trainingsdag met jachthoornblazers en kleiduivenschutters. Trainster deze dag was Mevr. A. Antonisse-Zijda. De vereniging bestond dit jaar uit: 1 erelid, 55 leden en 16 donateurs. Half December kwam de heer J. Neggers een zeer interessante film presenteren over de Nimrodproef. Probleem was echter het clubgebouw te verduisteren, omdat er buiten nog al wat sneeuw lag. Hondenmensen zijn echter zeer vindingrijk, dus haalde iedereen plaids en hondendekens uit de auto, zodat binnen de kortste keren het hele gebouw totaal verduisterd was. Bij de onderlinge wedstrijd kwamen helaas maar 14 deelnemers, die allen moesten zwoegen onder een gloeiend hete zon. Jammer voor de heren van Weeren en Groen dat hun honden sneuvelden op het laatste onderdeel: het dirigeren. Op de prijsuitreiking welke een week later in de "keet" op Waalsdorp gehouden werd, kreeg de Draadhaar "Vincent" van J. Dijkhuizen een prijs voor de beste C-hond, tevens kreeg deze hond de puberprijs omdat hij de jongste hond uit het gezelschap was met 45 punten. Weliswaar had "Yuca" van G.-J. Scheffer evenveel punten, maar deze hond was net iets ouder helaas. Beste B-hond was de Friese Staby "Famke" van J. Groen met een B 66 punten. Tevens kreeg zij de wisselbeker welke door de KNJV, afd. Den Haag beschikbaar was gesteld en het jaar ervoor was gewonnen door de Golden Retriever "Susan of Mary Rose" van T. Blaauwhof.

Beste veldwerkhond van 1982 was de Duitse Staande Langhaar "Tarka van de Kreppelseheide" van A. v. d. Ende. Volgend jaar zal deze prijs niet meer aan een jeugdhond uitgereikt worden, maar wordt deze beschikbaar gesteld voor de beste veldwerkhond in de Open klasse. Voor de beste jeugdveldwerkhond stelt de heer Sandifort een wisselprijs beschikbaar, welke voor het eerst uitgereikt wordt voor de beste jeugdhond 1983. Traditiegetrouw was er ook in 1983 een onderlinge proef, ook nu weer was het vreselijk warm, maar de stemming zat er goed in bij de deelnemers. Beste hond van de dag werd de Duitse Staande Korthaar "Deborah Platina van het Bootenhuis", van J. Boot, een dochter van "Golden Shandy van 't Velftland",

zij behaalde een A 89 punten. Beste B-hond werd de Labrador Retriever "Nikki of Rabizer" van A. Uphof, die tevens de puberprijs kreeg voor de beste, jongste hond. Een zeer goede prestatie, want deze hond zou indien ze een jaartje ouder was geweest ook een A-diploma hebben verdient. Beste C-hond werd de alom bekende draadhaar "Bastiaan" van G. Mientjes.

Op het gevaar af eentonig te worden wil ik U toch niet de belangrijkste resultaten onthouden in een overzichtje.

Voor zover mij bekend hebben de hieronder volgende honden van de leden van St. Hubertus een A-diploma behaald:

1977	Astor	DRP	M. Bakker	A 92
1977	Ronald van de Mijzijde	DSD	J. de Vroe	A 83
1977	Bonny van de Leygraafhorst	DSD	P. Scheurleer	A 81
1978	Nimrod van Notterveld	DSL	J. Brunt	A 84
1978	Aragorn van de Geuren	DRP	M. de Groot	A 83
1978	Rinaldo van Andromeda	GST	P. Sandifort	A 82
1979	Aslak van het Staringsland	DSD	H. van Weeren	A 83
1980	Famke fan it Drentse Hiem	STA	J. Groen	A 79
1980	Tiga	DSD	F. Ruyter	A 84
1980	Susan of Mary Rose	GOL	T. Blaauwhof	A 96
1981	Deborah Platina van 't Bootenhuis	DSK	J. Boot	A 91

Honden die de wisselbeker van de KNJV afd. Den Haag hebben gewonnen, welke wordt uitgereikt naar aanleiding van het hoogst behaalde diploma op de "Onderlinge" proef:

1981	Susan of Mary Rose	GOL	T. Blaauwhof
1982	Famke fan it Drentse Hiem	STA	J. Groen
1983	Deborah Platina van 't Bootenhuis	DSK	J. Boot

Honden welke de "St. Hubertus-wisselbeker" hebben gewonnen:

1976	Golden Shandy van 't Velftland	DSK	J. Boot
1977	Nimrod van Notterveld	DSL	J. Brunt
1978	Hannemaijke ' Esta	IST	R. Kersten
1979	Susan of Mary Rose	GOL	T. Blaauwhof
1980	Tiga	DSD	F. Ruyter
1981	Oscar	DSD	G. Mientjes
1983	Ziva van de Schuurmanshof	VIZ	G. v. d. Heijden.

Honden welke de "Puberprijs" hebben gewonnen:

1976	Brigitte van Klein Dijkerhoek	DSK	A.Uphof
1977			
1978			
1979	Sir Roy Karistua	DSK	J.Lüschen
1980	Astor	LAB	W.Sieh
1981	Oscar	DSD	G.Mientjes
1982	Vincent	DSD	J.Dijkhuizen
1983	Nikki of Rabizer	LAB	A.Uphof

Honden van leden en donateurs welke veldwedstrijdkwalificatie's hebben behaald in Nederland:

Aldo Spencer van de Ooijehoek	DSK	G.Dankmeijer
Diederik-Boy the Poo	DRP	W.ter Haar
Moanruad Harriet	IES	J.Kersten-Brinkman
Deborah Platina van het Bootenhuis	DSK	J.Boot
Vincent	DSD	J.Dijkhuizen
Ebony van de Jaaggraag	DSD	M.Groen-de Mik
Vito van de Oude Leede	DSL	J.Schotte-Slootweg
Bram van de Liniedijk	DSL	P.Sandifort
Jenny's Denethor van de Liniedijk	DSL	J.Vredenberg v.d.Horst
Titan de l'Ardour	EPB	G-J.Scheffer
Wica Karistua	DSK	J.Lüschen
Dutch Diamond van het Bootenhuis	DSK	J.Boot
Warthere's Cázsmér Vikhor	VIZ	G.v.d.Heijden
Tarka van de Kreppelseheide	DSL	A.v.d.Ende
Yuca van de Kreekkant	HEI	G-J.Scheffer
Gerrit d.	DRP	M.Bakker
Anouk	DRP	J.Scholtes
Cervo van de Oude Leede	DSL	L.A.Schotte
Quincy-Jim von Royal	IES	R.Kersten

DSK=Duitse Staande Korthaar
 DSD=Duitse Staande Draadhaar
 DSL=Duitse Staande Langhaar
 VIZ=Vizsla
 GST=Gordon Setter
 IES=Ierse Setter

GOL=Golden Retriever
 LAB=Labrador Retriever
 EPB=Epagneul Breton
 HEI=Heidewachtel
 STA=Staby Houn
 DRP=Drentsche Patrijshond

J.Boot.

"Ierse Setter, specialist voor de hoenderjacht."

Het fokken van een paard of een hond, voor één bepaald doel, is een oude Ierse gewoonte. Voor de Ierse Setter is dat doel al enkele eeuwen, het zoeken van hoenders met hoge neus. De komst van het geweer heeft, na de periode van het vangnet, hierin weinig verandering gebracht. Het verschil was, dat voor de jacht met het geweer, vooral die Setters werden gebruikt, die een ruimere zoekwijze aankonden. Hoewel in principe, de zoekwijze van Staande honden naar hoenders gelijk is, bestaan er per ras typerende verschillen. Gebruikelijk is, dat de jager tegen de wind in, ongeveer in het midden van het af te zoeken veld gaat lopen. Zijn hond zoekt vóór hem, dwars op de windrichting lopend, het veld strooksgewijs uit. Daarbij is het belangrijk, dat de slagen naar links en naar rechts gelijkmatig en even lang zijn, terwijl de hond aan het eind van elke slag naar voren dus in de wind draait. Een hond met een goed patroon van werken, kan een veld geheel afzoeken, zonder wild te missen. Regelmatig en goed contact tussen de hond en de voorjager is de basis voor deze wijze van jagen. De hond moet daar zoeken, waar de jager wil.

Het bijzondere van de Ierse Setter is, zijn veelzijdigheid in de zoekjacht. Bij de meeste jagers is alleen bekend, dat het een snelle ruimjagende hond is. Een goed gebouwde en gepassioneerde Ierse Setter kan in het veld snelheden aanhouden tot vijftig kilometer per uur en dit langere tijd volhouden. De totale breedte der slagen kan oplopen tot rond achthonderd meter. Veerwild kan met deze hoge snelheid, worden waargenomen (verwaaiing) tot zestig meter en meer boven de wind. Voor deze topprestatie's geldt wel dat ze opgaan voor een glad veld met weinig dekking en onder goede omstandigheden. Veel jagers krijgen bij het zien of beschrijven van deze zoekwijze, de schrik in de benen. Veel te ruim, veel te snel, wat moet ik daarmee in mijn veld, onder het geweer moet hij blijven, enz. Als niet geschikt voor hun jacht, schrijven zij ten onrechte de Ierse Setter af.

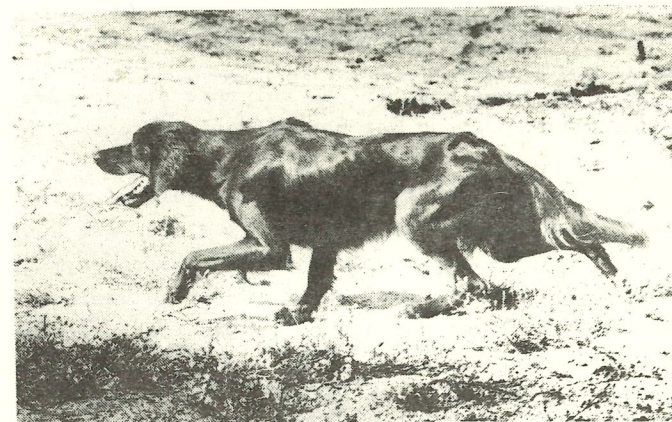
Eén van de eigenschappen van de Ierse Setter is, dat hij zich volledig weet aan te passen aan de omstandigheden van het gegeven jachtveld. Wie dan ook in het buitenland een jacht in de bieten of andere zwaardere dekking meemaakt, kan daar de Ierse Setter op kort bestek zien jagen op b.v. fazant en deze vastzetten voor de geweren. In een aantal landen is de Ierse Setter een gebruikshond naast de meer bekende continentale rassen. Als bijzonder prettig wordt daarbij de grote zoekwil en handelbaarheid van de Ierse Setter ervaren. Ook het apport behoort tot de vaardigheden van het ras. Een eenvoudig apport op het vlak of uit het water valt goed aan te

leren. Voor het zware werk uit dichte dekking of andere extreme omstandigheden, zijn andere rassen, de meer typische apporteurs door hun bouw, karakter en aanleg beter geschikt.

Als aantrekkelijke extra's van de Ierse Setter kan nog worden genoemd, het bijzondere inspelen op een veranderlijke wind, rekening houdend met de dekking en de terreinomstandigheden. Het "down to shot" en "down to wing" is voor veel jagers een verrassing. In de praktijk is dit gaan liggen bij het springen van veerwild en na het schot goed bruikbaar. Patrijzen hebben de gewoonte laag af te vliegen en een hond die ligt geeft een beter schootsveld. Wordt in linie gejaagd en gaan bijvoorbeeld meerdere fazanten op of dwarst een haas voor de geweren, dan vormt een hond die op het eerste schot gaat liggen, geen afleiding voor de jagers. Wie met meerdere honden tegelijk werkt, kent de voordelen van het seconderen. Bij het zien van een voorstaande hond, nemen de andere honden eveneens de voorstaande houding aan. Zij richten zich daarbij op de hond die het eerste wild vond. Voor de jager een niet te missen aanwijzing en een garantie dat de honden in hun jalouzie niet gezamenlijk het wild flushen. De Ierse Setter bezit deze eigenschap van nature.

Mocht U, enthousiast geworden, besluiten nu snel een Ierse Setter te kopen en dit alles gaan uitproberen, dan kon dat wel eens bar tegenvallen. De boven beschreven unieke eigenschappen, komen slechts bij een zeer klein deel van de in ons land aanwezige Ierse Setters voor. Het bijhouden van deze eigenschappen gebeurt bij deze Setters door een streng selectieve fokkerij. De voor de fokkerij geschikte exemplaren worden geselecteerd op veldwedstrijden en in de jachtpraktijk. Nadat een hond heeft bewezen, meerdere jaren aan de gestelde eisen te voldoen, komt hij in aanmerking. Bloedlijnen van deze honden voeren veelal tot eeuwen terug en worden gekenmerkt door het vóórkomen van vrijwel uitsluitend, bekende of beroemde jachthonden. Het zijn Ierse Setters, die voldoen aan de oude standaard. Schofthoogte tot 65 cm en een gewicht van 22 tot 27 kilo. Stevig vierkant met goed geronde ribben en een sterke achterhand, die kan stuwen. Goed geplaatste schouders, sterke rechte benen en in balans. De blik is levendig en intelligent. Ze missen de extreme beharing, ooraanzet en fijnheid.

Wie het geluk heeft een geschikte pup te krijgen, staat voor het proces van de opleiding. Opleiden is niets anders dan het ontwikkelen en begeleiden van de aanwezige gewenste eigenschappen. Geduld, kennis en zelfvertrouwen, worden bij het opvoeden van een temperamentvolle jonge pup, redelijk op de proef gesteld. Wie deze mooie menselijke eigenschappen eens wil meten, kan terecht. Veelal kan na een jaar van buiten lopen en oefenen de

Moanruad Harriet

eerste balans worden opgemaakt. Alles staat en valt met de aanleg van de pup. Daarom is die strenge selectie. Het vastleggen van de gewenste gehoorzaamheid in de daarvoor staande eerste levensmaanden is in het proces essentieel. Belonen en veel vriendelijkheid, naast duidelijk afkeuring is de sleutel daarvoor. De stem van de jager, kan indien goed gebruikt alle verdere hulpmiddelen vervangen.

Het jagen met een staande hond vormt voor vele jagers een groot genoegen. Jagen met één of meerdere Ierse Setters, waarbij de honden het tempo bepalen en in stilte maar vol passie gewerkt wordt, is een bijzondere ervaring. Een hond kan zonodig tien drijvers vervangen, met alle voordelen daarvan. Aan de geweren worden hoge eisen gesteld. Uit zulk een jacht, geef ik U ter afsluiting een fragment.

De hond tekent op verwaaiing, komt uit zijn loop naar voren en staat trillend voor. Elke spier is gespannen, toch verliest de hond geen moment zijn beheersing. Even kijkt hij om, naar de jager, die rustig en behoedzaam naderd. Samen, zij aan zij, naderen zij het wild, pas voor pas, de hond iets gedrukt. Plotseling in een flits, vliegen de patrijzen af, in hoog tempo en vlak over de grond. De Setter laat zich vallen, de jager schouderd en het schot valt. Uit de klucht valt één patrijs, die op commando wordt geapporteerd.

Hoogtepunten uit een jachtdag, die U zich nog jaren later zult herinneren. Goede jacht.

Veldwedstrijden en resultaten

Zoals U aan de titel ziet gaat het nu volgende stukje over de resultaten in 1983 en wat overpeinzingen wat betreft het veldwerk binnen onze vereniging.

Toen ik lid werd van St. Hubertus zo'n 7 jaar geleden werd het onderdeel veldwerk als wedstrijd sport weinig of zo goed als niet door leden beoefend. Af en toe is er hier en daar wel over gesproken, maar aan een echte wedstrijd deelnemen was iets heel anders. Omdat je voor de training hiervan over voldoende veld met patrijs en fazant moet beschikken, schrok dit bijvoorbeeld de meeste voorjagers af. Na verloop van een paar jaar is daar geleidelijk aan verandering in gekomen; waarom vraagt U zich misschien af?

Naar mijn mening, omdat er steeds meer over gesproken werd en zodoende de kennis en het enthousiasme die enkele voorjagers hebben voor deze toch prachtige tak van hondensport over te dragen aan steeds meer leden. Dit kwam op een gegeven moment tot uiting in de diverse kwalificatie's van o.a. de Heren J. Boot, R. Kersten en G. Dankmeijer, die zij met hun honden gehaald hebben. Nu pas blijkt dat deze leden duidelijk de functie als voortrekkers op dit gebied binnen onze vereniging gehad hebben.

Er werd een keurmeester gevraagd een lezing te geven over veldwerk en van verschillende leden kwam het verzoek of er een cursus kon worden gegeven, waar toen, onder leiding van ondergetekende, 10 honden en bazen aan hebben deelgenomen. Van de aanwezige honden waren er een paar die het goede karakter en bouw hadden voor dit werk, de meeste andere voorjagers hebben daarna duidelijk een keuze gemaakt bij de aanschaf van hun nieuwe hond. Dat gaf als resultaat dat op dit moment van de ca. 15 honden die aan veldwedstrijden hebben deelgenomen er maar weinige zijn die niet in aanmerking kwamen voor een kwalificatie. Bij de honden die wel een kwalificatie behaalden, wil ik de voornaamste, te weten de Ierse Setter Moanruad Harriet van R. Kersten, die in Dinteloord op 13-4-'83 I U.+ CAC verkreeg vermelden, een prachtig resultaat.

Dan wil ik nu ingaan op de toch wel andere opmerkelijke resultaten die in 1983 behaald zijn.

Als eerste bij de open klasse, waarin door de Langhaar Tarka, van A.v.d. Ende, 2x Goed werd behaald. Dit zijn de resultaten in de Kampioensklas, maar daar zal naar mijn mening dit jaar verandering in komen, er staan flink wat jonge honden te dringen, hoop ik.

Eén is er ook hier, die boven alle honden uitsteekt, het is de Langhaar Vito v.d. Oude Leede, van Hannie Schotte-Slootweg, die ook de beste Langhaar in de Derby's van het afgelopen jaar werd. De resultaten in zowel voor- als najaar waren: 2x U, 5x ZG, 1x G en 1x E.V., een hond die een grote toekomst wordt voorspeld.

Dan nu de overige resultaten van de jonge honden in het jaar 1983.

- * J. Lüschen met Wica (korthaar): 1x U, 1x ZG, 1x EV.
- J. Boot met Dutch (korthaar): 2x ZG.
- * G.v.d. Heijden met Vikhor (viszla): 4x G.
- M. Groen-de Mik met Ebony (draadhaar): 2x ZG, 3x G.
- P. Sandifort met Bram (langhaar): 1x U, 1x ZG.
- M. de Groot met Denethor (langhaar): 2x G, 1x EV.
- G-J. Scheffer met Titan (breton): 1x U, 2x ZG.

Zoals U ziet niet mis, daarbij wil ik nog vermelden dat de honden met het * teken voor de naam, dit geldt tevens voor Vito, in het voorjaar van 1984 in de open klasse zullen moeten uitkomen.

Dan wil ik nog opmerken, dat het erg leuk zou zijn, dat andere dan staande honden uitkomen op veldwedstrijden, zoals b.v. Alexandra Mulder, die met haar Welsh Springer een kwalificatie behaalde op een veldwedstrijd voor Spaniels. Wat is er nu mooier als hondenman, wanneer bv. een keurmeester op een wedstrijd voor Retrievers zich lovend uitspreekt over uw hond, als deze een moeilijk apport of een verre loper binnenbrengt en levend ter hand stelt.

Er zijn naar mijn mening binnen onze vereniging goede retrievers aanwezig die over voldoende jachtervaring beschikken en met wat extra training hieraan mee kunnen doen. Ik wil dan nu besluiten met alle voorjagers en hun honden veel plezier toe te wensen in hun sport en onthoudt goed, een hond is geen automaat waar je een muntje in werpt en zijn programma dan netjes afdraait.

Tot op de wedstrijden,

P. Sandifort.

Vito v.d. Oude Leede

"Ledenlijst"

1.M.Bakker,Havikserf 5,2251 DG Voorschoten.	EL
2.C.A.G.v.d.Berg,Regentesselaan 28,2341 KP Oegstgeest.	L
3.T.Blaauwhof,Plantsoen 19,2311 KM Leiden.	L
4.E.A.Bloemendal,Raaphorst 3,2245 BA Wassenaar	L
5.R.Bollen,Thorbeckelaan 13,2564 BE Den Haag.	L
6.J.Boot,Henri Duparcplantsoen 45,2551 XT Den Haag.	L
7.M.Th.Rubay Bouman,Boslaan 59,2761 VW Zevenhuizen.	L
8.F.Brinks,Krefeldlaan 38,2314 ED Leiden.	L
9.A.v.Dam,Overtocht 50,2411 BW Bodegraven.	L
10.G.E.L.Dankmeijer,Kooiland 21,2264 MS Leidschendam.	L
11.J.B.S.von Goerschen von Ghyczy,Nassaulaan 7,2514 JS Den Haag.	L
12.M.A.Groen-de Mik,Oostlaan 16,2641 DK Pijnacker.	L
13.D.Groot,Horstlaan 3,2252 AL Voorschoten.	L
14.M.de Groot,de Carpentierstraat 149,2595 HJ Den Haag.	L
15.W.J.M. ter Haar,Loevenstein 139,2403 JG Alphen a.d.Rijn.	L
16.A.M.C.Schoemaker-de Zoete,Dreefkant 76,2203 NN Noordwijk.	L
17.I.Hazenoot-Verlove,Vinkenstraat 49,2211 LB Noordwijkerhout.	L
18.L.Hoorn,de Sitterlaan 110,2311 LB Leiden.	D
19.C.H.N.Jung,Vledderstraat 16.2545 RN Den Haag.	L
20.R.Kersten,Breitnerlaan 150,2596 HG Den Haag.	D
21.J.A.W.F.Kwint,de Bruijnstraat 54,2597 RH Den Haag.	D
22.A.C.Krijgsman,Fresiastraat 20,2651 XM Berkel Rodenrijs.	D
23.J.Krijgsman,Westvlietweg 86,2267 AJ Leidschendam.	L
24.W.Linnenkamp,Leidseweg 109,2253 AA Voorschoten.	D
25.J.A.Lüschen,L.Davidstraat 293,2551 EH Den Haag.	D
26.H.J.v.Meijgaarden,v.d.Aastraat 72,2597 SM Den Haag.	EL
27.G.P.Mientjes,Populierstraat 88,2565 MN Den Haag.	L
28.A.Mulders,Elviraland 196,2591 GM Den Haag.	L
29.L.v.Praag,Steenstraat 37,2312 BT Leiden.	L
30.F.J.Ruyter,Bekersberg 5,Hazepad 2,5066 CT Moergestel.	D
31.P.Sandifort,v.Diemenstraat 201,2518 VB Den Haag.	L
32.L.A.Schotte,Oude Leedeweg 30b,2641 NR Pijnacker.	L
33.Th.C.Schuts,Kniplaan 15,2251 AK Voorschoten.	L
34.W.Sieh,Persijnlaan 1,2245 CJ Wassenaar.	D
35.J.T.Ruyter,Fred.Hendriklaan 295,2582 CE Den Haag.	D
36.KNJV afd.Leiden,J.J.Groen,Pieterkerfhof 36,2311 ST Leiden.	D
37.H.J.v.Weeren,Ds.v.d.Boschlaan 133,2286 PD Rijswijk.	L
38.J.A.v.d.Boogert,Bennekomstraat 135,2573 RD Den Haag.	L
39.O.L.Koene,Burg.Patijnlaan 134,2585 BM Den Haag.	D
40.P.A.Huet,Rust en Vreugdlaan 2,2243 AS Wassenaar.	L

41.J.S.de Jongh,Apollostraat 7,2172 CN Sassenheim.	D
42.P.v.d.Pijl,de Wielewaal 38,2761 XZ Zevenhuizen.	D
43.R.J.v.d.Voort,Beukenrode 350,2215 JT Voorhout.	L
44.O.F.Weise jr.Rust en Vreugdlaan 9,2243 AS Wassenaar.	L
45.H.v.d.Kloot,Vestdijkhove 6,2726 DS Zoetermeer.	L
46.M.C.Eekhout,Emmastraat 16,2678 EP De Lier.	L
47.P.Iterson,Hoflaan 75,2321 SM Leiden.	L
48.J.Dijkhuizen,Duinmeierij 86,2264 LD Leidschendam.	L
49.W.Dijn,het Cappelrijeland 20,2231 ZE Rijnsburg.	D
50.M.Diehl,Randveen 271,2544 RL Den Haag.	L
X 51.A.v.d.Ende,Pastoor Verburglaan 11,2636 NH Schipluiden.	L
52.GJ.Scheffer,Essenlaan 8,2251 AT Voorschoten.	L
53.P.C.Grundeken,Kniplaan 24,2251 AK Voorschoten.	L
54.J.C.Grootendorst,Berensteinlaan 7, 2548 JA Den Haag.	D
55.G.P.C.Bollen-Quijs,Thorbeckelaan 13,2564 BE Den Haag.	D
56.J.Heidendaal,Zwedenburg 73,2591 BB Den Haag.	D
X 57.G.J.Spoler,Isabellaland 1328,2591 EC Den Haag.	D
58.G.v.d.Wolf,T.Jeffersonlaan 605,2285 AX Rijswijk.	D
59.J.de Vroe,Douzapad 35,2722 AW Zoetermeer.	D
X 60.A.Uphof,Katwijkstraat 17,2586 VK Den Haag.	L
61.A.Putter,Storm v.'sGravensandeweg 4,2242 JH Wassenaar.	D
62.E.J.v.d.Wilk,Emmalaan 53,2341 JP Oegstgeest.	D
63.V.v.Duijn-Scholten,het Cappelrijeland 20,2231 ZE Rijnsburg.	D
64.Th.J.Schoute-Staal,Akeleistraat 90,2565 PA Den Haag.	L
65.G.C.v.d.Heijden,Spinozalaan 221,2273 XH Voorburg.	L
66.G.Meijer,Paterswoldestraat 132,2545 HV Den Haag.	L
67.F.Beck,J.v.d.Veenweg 7,8385 GT Vledderveen.	D
X 68.M.de Vries,Rembrandtlaan 87,2271 GH Voorburg.	L
69.J.A.v.Koppelle,v.Zuijlen v.Nijveldtstraat 98,2242 AS Wassenaar.	L
70.J.Z.v.d.Berg,Schuwacht 324,2941 EL Lekkerkerk.	D
71.J.C.Scholtes,Ds.D.A.v.d.Boschstraat 22,2391 AT Hazerswoude.	L
72.A.J.v.Buuren,Leidsevaartweg 119,2106 AS Heemstede.	D
73.J.M.J.Vredenberg v.d.Horst,de Carpentierstraat 149,2595 HJ Den Haag.	L
74.J.Floor,Rue des Ajones d'or 18,56200 Gacilly Bretagne Frankrijk.	D
75.J.Groen,Oostlaan 16,2461 DK Pijnacker.	L
76.S.J.P.Bakker,v.Lijnschotenlaan 52,2671 CM Naaldwijk.	L
77.H.J.J.Beusekamp,Balistraat 19,2585 XK Den Haag.	L
78.J.F.R.Koster,Weteringpad 60,2771 DB Boskoop.	L
X 79.H.L.v.Gogh,A.Schweitzerplaats 445,3069 GL Rotterdam.	D
80.KNJV,afd.Den Haag,Koninginneweg 10,2243 HB Wassenaar.	D
81.F.M.Temmerman,Chateau Bleu Fl.4,Leidsestraatweg 15,2594 BA Den Haag.	D
82.J.J.v.Dalen,Laan van Meerdervoort 800,2564 AR Den Haag.	L

83.J.Riem,Beukenrode 365,2215 JJ Voorhout.	L
84.B.J.Helder,Merellaan 125,3645 ED Maassluis.	L
85.H.P.M.de Zeeuw,Sniplaan 20,2566 EN Den Haag.	L
86.S.Mulder,Vledderstraat 138,2545 RS Den Haag.	L
87.H.v.Wieringen,Korenmolenlaan 11,2391 EG Hazerswoude.	L
88.M.Rietveld,Schouwweg 98,2243 BN Wassenaar.	D
89.A.H.Ris,Bonefante 35,2907 NA Capelle a.d.Ijssel.	D
90.K.Gouweloos,de Wielewaal 65,2761 XX Zevenhuizen.	L
91.S.de Bruin-Inneme,Xaverystraat 30,2562 NJ Den Haag.	L
92.A.G.Geerts,Zoutmanstraat 57,2518 GN Den Haag.	D
93.E.Cannoo,Erasmusweg 1969,2542 PL Den Haag.	L
94.C.v.Gent-Slootweg,Oude Leedeweg 30a,2641 NR Pijnacker.	L
95.B.Klement,Margrietstraat 7,2641 JG Pijnacker.	L
96.J.Willems-Hamstra,Bezuidenhoutseweg 215,2594 AK Den Haag.	L
97.P.R.Roos,v.Weede v.Dijkveldstraat 33,2582 KR Den Haag.	D
98.A.Dekker,Gerstkamp 82,2592 CT Den Haag.	D
x 99.Th.W.M.Hekking,Hartzstraat 80,2273 KD Den Haag.	D
100.R.Willems,Bezuidenhoutseweg 215,2594 AK Den Haag.	D
101.F.G.Wolcken,Da Costalaan 93,2281 SG Rijswijk.	L
102.A.H.v.d.Kloot-Julsing,Vestdijkhove 6,2592 CT Zoetermeer.	D
103.C.v.d.Sluis,Weipoortseweg 7,2381 NA Zoeterwoude.	L

L=lid,D=donateur,EL=erelid.

